

EUROOPA KALANDUSFONDI 2007-2013 RAKENDUSKAVA SEIREARUANNE

1. TUVASTAMINE

Liikmesriik: EESTI

Rakenduskava	Rakenduskava number (ühtne tunnuscode): 2007EE14FPO001
Rakendamise aruanne	Aruande aasta: 2012 Seirekomisjoni poolt heakskiitmise kuupäev: 06.06.2012

2. KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Käesolev seirearuanne kajastab Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava elluviimist 2012. aastal. Seirearuande eesmärk on anda ülevaade aruandlusperioodi tegevustest ning võetud finantskohustustest. Euroopa Kalandusfondi (edaspidi EKF) meetmete rakendamise üldeesmärgiks on kalandussektori arendamine tagamaks stabiilne ja jätkusuutlik majandamine.

Perioodil 2007–2013 rahastatakse kalanduse meetmeid Euroopa Kalandusfondist (EFF – European Fisheries Fund) 84 568 039 euro ulatuses ja kaasfinantseeritakse Eesti riigi eelarvest 28 189 347 euro ulatuses.

Kõikide Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete korraldusasutuseks on Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakond (edaspidi korraldusasutus), sertifitseerimisasutuseks Põllumajandusministeeriumi finantsosakond, auditeerimisasutuseks Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakond ning vahendusasutuseks Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (edaspidi PRIA).

Seirearuande on PRIA poolt esitatud prioriteetsete suundade seirearuande põhjal koostanud ja täiendanud V prioriteetse suuna osas korraldusasutus. Seirearuanne on kinnitatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni poolt 6. juunil 2013. aastal.

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 raames rakendatakse kokku 13 meetet, mis jagunevad 5 prioriteetse suuna vahel järgmiselt:

- **I prioriteetne suund – kalalaevastiku kohandamine**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 15 264 531 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 5 088 177 euro ulatuses.

Esimese prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 1.1** – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
- **Meede 1.3** – kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus
- **Meede 1.4** – väikesemahuline rannapüük
- **Meede 1.5** – sotsiaalmajanduslikud meetmed

2012. aastal esitati esimese prioriteetse suuna meetmete raames 173 taotlust toetussummas 2 553 997 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks

kiidetud 75 taotlust toetussummas 1 437 280 eurot (EKF + Eesti). 2012. aastal on väljamakseid teostatud kokku 91 projektile toetussummas 1 179 086 eurot (EKF + Eesti). Aruandeaastal tehti kaks toetuse tagasinõudmise otsust kogusummas 12 724 eurot (EKF + Eesti). Tagasi laekus 2012. aastal 12 731 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2012 on esimese telje raames esitatud 466 taotlust toetussummas 18 171 621 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 89%. Heakskiidetud summa (13 922 735 eurot) moodustab 68% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (9 836 142 eurot) 48%. Võetud kohustustest on perioodil 2007-2012 kokku välja makstud 71%. Korraldusasutuse hinnangul võib öelda, et enamus projekte viiakse ka ellu, st lõpetatakse.

- **II prioriteetne suund – vesiviljelus, sisevete kalandus, kalandustoodete töötlemine ja turustamine**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 24 583 929 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 8 194 643 euro ulatuses.

Teise prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 2.1** – vesiviljeluse investeeringutoetus
- **Meede 2.2** – sisevete kalanduse toetus
- **Meede 2.3** – investeeringud töötlemisse ja turustamisse

2012. aastal esitati teise prioriteetse suuna meetmete raames 60 taotlust toetussummas 828 757 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 64 taotlust toetussummas 2 722 312 eurot (EKF + Eesti) – heakskiidetud taotluste hulgas oli nii 2011. kui ka 2012. aastal esitatud taotluseid. 2012. aastal on väljamakseid teostatud kokku 86 projektile toetussummas 4 050 302 eurot (EKF + Eesti). Aruandeaastal tehti üks toetuse tagasinõudmise otsus summas 60 499 eurot (EKF + Eesti), mis 2012. aasta jooksul ka tagasi laekus.

Perioodil 2007-2012 on teise telje raames esitatud 227 taotlust toetussummas 39 421 826 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 120%. Heakskiidetud summa (30 126 522 eurot) moodustab 92% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (16 368 687 eurot) 50%. Võetud kohustustest on perioodil 2007-2012 kokku välja makstud 54%. Keeruline majandusolukord on piiranud projektide elluviimist meetmes 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus“, mistõttu jäävad ligikaudu pooled esimeses taotlusvoorus heakskiidu saanud projektidest ellu viimata. Probleemi lahendamiseks vesiviljelusettevõtete investeerimisvõimekuse suurendamise kaudu on korraldusasutus välja töötanud finantsinstrumendi, mis rakendus 2012. aasta lõpus. Korraldusasutuse hinnangul viiakse finantsinstrumendi toel hetkel pooleliolevad ning 2013. aastal toimunud kolmanda taotlusvooru raames heakskiidu saanud projektid suure tõenäosusega ellu.

- **III prioriteetne suund – ühist huvi pakkuvad meetmed**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 21 209 664 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 7 069 888 euro ulatuses.

Kolmanda prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 3.1** – ühistegevused (ühisinvesteeringud)
- **Meede 3.1** - ühistegevused (muud ühistegevused)
- **Meede 3.2** – veeloomastiku ja taimestiku kaitse ja arendamine
- **Meede 3.3** – kalasadamate investeeringutoetus
- **Meede 3.4** – uute turgude arendamine ja reklaamkampaaniad
- **Meede 3.5** – katseprojektid

2012. aastal esitati kolmanda prioriteetse suuna meetmete raames 13 taotlust toetussummas 8 718 852 eurot (EKF + Eesti), millest 1 taotlus toetussummas 5 640 648 (EKF + Eesti) annulleeriti taotleja poolt. Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 11 taotlust toetussummas 2 412 647 eurot (EKF + Eesti). 2012. aastal on väljamakseid teostatud kokku 15 projektile toetussummas 2 848 635 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2012 on kolmanda telje raames esitatud 61 taotlust toetussummas 31 929 741 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 113%. Heakskiidetud summa (19 469 035 eurot) moodustab 69% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (12 305 725 eurot) 44%. Võetud kohustustest on perioodil 2007-2012 kokku välja makstud 63%.

Antud telje raames toetatavate teadus- ja arendusprojektide puhul on tegemist pikaajaliste projektidega, mistõttu on projektide elluviimine võtnud algselt planeeritust oluliselt rohkem aega. Korraldusasutus loodab 2013. aasta jooksul väljamaksete tempo märgatavat kasvu. Samas tootjaorganisatsioonide ühisinvesteeringud on teostatud ootuspäraselt ning tulemused on positiivsed.

- **IV prioriteetne suund – kalanduspiirkondade jätkusuutlik areng**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 19 281 513 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 6 427 171 euro ulatuses.

Neljanda prioriteetse suuna raames rakendatav meede:

- **Meede 4.1** – kalanduspiirkondade säästev areng

2012. aastal esitati neljanda prioriteetse suuna meetme 4.1 (projektitoetus) raames 191 taotlust toetussummas 6 167 348 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 187 taotlust toetussummas 5 724 869 eurot (EKF + Eesti) – heakskiidetud taotluste hulgas oli nii 2010., 2011. kui ka 2012. aastal esitatud taotluseid. 2012. aastal on väljamakseid teostatud kokku 188 projektile (sh tegevusgrupi- kui ka projektitoetus) toetussummas 6 081 298 eurot (EKF + Eesti). Aruandeaastal tehti kaks toetuse tagasinõudmise otsust kogusummas 2 217 eurot (EKF + Eesti). Tagasi laekus 2012. aastal 195 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2012 on neljanda telje raames esitatud 501 taotlust toetussummas 22 901 465 (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 89%. Heakskiidetud summa (17 575 966 eurot) moodustab 68% prioriteetse

suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (11 721 850 eurot) 46%. Võetud kohustustest on perioodil 2007-2012 kokku välja makstud 67%.

Meetme rakendamine on olnud pikaajaline protsess arvestades tegevusgruppide moodustamiseks, strateegiate väljatöötamiseks ja kooskõlastamiseks kulunud aega. Korraldusasutuse hinnangul on 2012. aasta olnud kalanduse tegevusgruppidele aktiivne projekti taotlusvoorude läbiviimise ja projektide menetlemise aeg, mille tulemused kajastuvad nii esitatud, heakskiidetud kui ka väljamakstud taotluste arvu märkimisväärses kasvus võrreldes 2011. aasta lõpu seisuga.

- **V prioriteetne suund – tehniline abi**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 4 228 402 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 1 409 468 euro ulatuses.

Viienda prioriteetse suuna raames rakendatav meede:

- **Meede 5.1** – tehniline abi

2012. aastal esitati 3 taotlust toetussummas 1 033 476 eurot (EKF + Eesti). Esitatud taotlused kiideti ka heaks ning väljamakseid teostati 737 987 euro ulatuses (väljamaksed moodustavad 71% võetud kohustustest).

Perioodil 2007-2012 on viienda telje raames väljamakseid teostatud 2 916 508 euro ulatuses, mis moodustab 52% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest. Meetme rakendamise protsess on olnud korraldusasutuse hinnangul ootuspärane.

Kokku võeti 2012. aastal EKF viie telje meetmete raames vastu 440 taotlust kogusummas 19 302 430 eurot, mille abil planeeritakse teostada investeeringuid 31 506 239 euro ulatuses. Aruandeaastal kiideti heaks nii 2010. ning 2011. aastal kui ka 2012. aastal esitatud taotlusi – kokku 340 taotlust kogusummas 13 330 584 eurot (vt tabel 1), mis moodustab 11% fondi kogu programmiperioodi eelarvest. Maksti välja 14 897 308 eurot toetust, millest Euroopa Kalandusfondi osa moodustab 11 172 977 eurot. Väljamaksed moodustavad 112% võetud kohustustest.

Aruandeaastal tehti viis toetuse tagasinõudmise otsust kogusummas 75 440 (EKF + Eesti) eurot.

Kokku on perioodil 2007-2012 esitatud 1268 taotlust kogusummas 116 504 461 eurot (vt tabel 2) ning heaks kiidetud 1001 taotlust kogusummas 85 174 066 eurot. Seega on kohustusi võetud 76% kogu 2007-2013 perioodiks Euroopa Kalandusfondi rakenduskavale ettenähtud vahenditest. Perioodil 2007 – 2012 maksti välja 53 148 912 eurot toetust (millest 39 861 684 eurot moodustab EKF osa), mis moodustab 62% võetud kohustustest. Väljamakseid on tehtud kogu perioodi vahenditest 47% ulatuses.

31.12.2012 seisuga on 1001-st heakskiidetud taotlusest lõplikult välja makstud 602 taotlust, ehk 60% heakskiidetud projektidest on ellu viidud. Võrdluseks võib välja tuua, et 31.12.2011 seisuga oli 661-st heakskiidetud taotlusest lõplikult välja makstud 310 taotlust (ehk 47%). 31.12.2012 seisuga on 156 projekti elluviimine pooleli, 204

taotluse raames ei ole veel väljamakseid tehtud ning 39 projekti on katkestatud. Perioodil 2007-2012 on väljamaksmata jäänud 8 370 754 eurot. Vastava otsuse peamisteks põhjusteks on olnud investeringutest loobumine ning investeringu odavnemine.

Arvestades üldist ebastabiilset majandusolukorda võib korraldusasutuse hinnangul pidada positiivseks ettevõtjate investeringuvalmidust, mis kajastub võetud kohustuste osalus (76%) kogu 2007-2013 perioodiks Euroopa Kalandusfondi rakenduskavale ettenähtud vahenditest. Mõnevõrra tagasihoidlikumad tulemused väljamaksete osas (47%) on tingitud jätkuvast laenuvahendite piiratud kättesaadavusest, mis raskendab investeerimisprojektide plaanipärasest lõpetamist.

2012. aastal avatud taotlusvoorud:

- **Meede 1.3:** kalalaeva pardal tehtavad investeringud ja selektiivsus – taotluste vastuvõtt 10. jaanuar – 31. jaanuar 2012. a
- **Meede 1.4:** väikesemahuline rannapüük – taotluste vastuvõtt:
10. jaanuar - 31. jaanuar 2012. a
12. november - 26. november 2012. a
- **Meede 2.2:** sisevete kalanduse toetus – taotluste vastuvõtt 10. jaanuar – 31. jaanuar 2012. a
- **Meede 3.1.1:** ühistegevused (ühisinvesteringud) – taotluste vastuvõtt 17. detsember – 19. detsember 2012. a
- **Meede 3.1.2:** ühistegevused (muud ühistegevused) – taotluste vastuvõtt 27. august – 03. september 2012. a
- **Meede 3.3:** kalasadamate investeringutoetus – taotluste vastuvõtt 23. juuli – 25. juuli 2012. a
- **Meede 3.4:** uute turgude arendamine ja reklaamkampaaniad – taotluste vastuvõtt 10. september – 14. september 2012. a
- **Meede 4.1:** kalanduspiirkondade säästev areng (projektitoetus) – taotluste vastuvõtt:
05. märts - 19. märts 2012. a
27. juuni - 09. juuli 2012. a
14. september - 26. september 2012. a
12. november - 19. november 2012. a
- **Meede 5.1:** tehniline abi – taotluste vastuvõtt:
13. veebruar - 27. veebruar 2012. a
16. aprill – 20. aprill 2012. a

Lisaks toimus toetuse väljamaksmine 5 meetme osas:

- **Meede 1.1:** riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks

- **Meede 2.1:** vesiviljeluse investeeringutoetus
- **Meede 2.3:** investeeringud töötlemisse ja turustamisse
- **Meede 3.2:** veeloomastiku ja taimestiku arendamine ja kaitse
- **Meede 4.1:** kalanduspiirkondade säästev areng (tegevusgruppide toetus)

Tabel 1: Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rakendamine 2012. aastal (eurodes)

Meede	Taotlemine			Määramine				Maksmine				Tagasilaekunud summad		
	Taotlus- te arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotlus- te arv	Investee- ringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotlus- te arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Investee- ringu maksumus	Toetu- se summa	EKF osa
Meede 1.1	0	0	0	0	0	0	0	5	250 946	250 946	188 209	0	0	0
Meede 1.3	20	2 585 783	1 005 220	20	2 208 119	854 155	640 616	22	1 050 381	420 152	315 114	-31 830	-12 731	-9 548
Meede 1.4	153	2 624 607	1 548 777	55	974 719	583 126	437 344	64	849 645	507 989	380 992	0	0	0
Meede 1.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I telg kokku	173	5 210 390	2 553 997	75	3 182 838	1 437 280	1 077 960	91	2 150 971	1 179 086	884 314	-31 830	-12 731	-9 548
Meede 2.1	0	0	0	4	4 716 527	1 897 455	1 423 091	20	5 403 324	2 184 083	1 638 062	0	0	0
Meede 2.2	60	1 397 982	828 757	60	1 391 382	824 856	618 642	48	524 551	310 815	233 111	0	0	0
Meede 2.3	0	0	0	0	0	0	0	18	3 459 536	1 555 404	1 166 553	-208 617	-60 499	-45 374
II telg kokku	60	1 397 982	828 757	64	6 107 909	2 722 312	2 041 733	86	9 387 411	4 050 302	3 037 726	-208 617	-60 499	-45 374
Meede 3.1.1	1	847 436	635 577	0	0	0	0	3	2 724 020	2 042 948	1 532 211	0	0	0
Meede 3.1.2	6	1 842 627	1 842 627	6	1 812 647	1 812 647	1 359 485	1	19 279	19 279	14 459	0	0	0
Meede 3.2	0	0	0	0	0	0	0	2	124 170	124 170	93 127	0	0	0
Meede 3.3	1	12 046 547	5 640 648	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meede 3.4	5	600 000	600 000	5	600 000	600 000	450 000	9	662 238	662 238	496 679	0	0	0
Meede 3.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III telg kokku	13	15 336 610	8 718 852	11	2 412 647	2 412 647	1 809 485	15	3 529 707	2 848 635	2 136 476	0	0	0
Meede 4.1	0	0	0	0	0	0	0	8	437 651	437 651	328 237	0	0	0
Meede 4.1.1	191	8 527 780	6 167 348	187	7 794 475	5 724 869	4 293 651	180	7 084 862	5 643 647	4 232 734	-325	-195	-146
IV telg kokku	191	8 527 780	6 167 348	187	7 794 475	5 724 869	4 293 651	188	7 522 512	6 081 298	4 560 971	-325	-195	-146
Meede 5.1	3	1 033 476	1 033 476	3	1 033 476	1 033 476	775 107	3	737 987	737 987	553 490	0	0	0
V telg kokku	3	1 033 476	1 033 476	3	1 033 476	1 033 476	775 107	3	737 987	737 987	553 490	0	0	0
KOKKU	440	31 506 239	19 302 430	340	20 531 345	13 330 584	9 997 937	383	23 328 588	14 897 308	11 172 977	-240 772	-73 425	-55 069

Tabelli allikas: PRIA 2012. aasta EKF aastaaruanne

Tabel 2: Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rakendamine perioodil 2007-2012 (eurodes)

Meede	Taotlemine			Määramine				Maksmine				Tagasilaekunud summad		
	Taotlus- te arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotlus- te arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotlus- te arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Investee- ringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
Meede 1.1	33	11 156 939	11 156 939	26	8 239 515	8 239 515	6 179 636	23	6 179 081	6 179 081	4 634 311	0	0	0
Meede 1.3	78	9 705 210	3 838 574	77	8 918 604	3 524 760	2 643 570	58	4 871 185	1 946 807	1 460 105	-48 053	-19 220	-14 415
Meede 1.4	293	4 330 161	2 556 108	188	2 610 202	1 548 460	1 161 344	148	1 919 464	1 139 473	854 604	0	0	0
Meede 1.5	62	620 000	620 000	61	610 000	610 000	457 500	59	590 000	590 000	442 500	0	0	0
I telg kokku	466	25 812 311	18 171 621	352	20 378 321	13 922 735	10 442 050	288	13 559 731	9 855 362	7 391 520	-48 053	-19 220	-14 415
Meede 2.1	65	59 942 765	22 387 814	44	35 299 023	13 810 477	10 357 857	26	12 280 150	4 830 461	3 622 845	0	0	0
Meede 2.2	97	2 150 948	1 277 783	95	2 027 331	1 203 673	902 754	71	840 531	500 403	375 302	0	0	0
Meede 2.3	65	36 154 196	15 756 229	62	34 662 610	15 112 372	11 334 278	54	25 365 356	11 098 323	8 323 741	-208 617	-60 499	-45 374
II telg kokku	227	98 247 909	39 421 826	201	71 988 965	30 126 522	22 594 890	151	38 486 037	16 429 186	12 321 887	-208 617	-60 499	-45 374
Meede 3.1.1	9	22 824 770	16 615 144	6	14 000 281	10 017 706	7 513 279	6	13 371 155	9 545 944	7 159 458	0	0	0
Meede 3.1.2	17	5 880 386	5 880 386	17	5 817 864	5 817 864	4 363 398	3	310 716	310 716	233 037	0	0	0
Meede 3.2	5	804 903	804 903	4	740 672	740 672	555 504	3	210 758	210 758	158 069	0	0	0
Meede 3.3	1	12 046 547	5 640 648	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meede 3.4	28	2 775 196	2 775 196	27	2 679 329	2 679 329	2 009 497	25	2 238 306	2 238 306	1 678 730	0	0	0
Meede 3.5	1	213 464	213 464	1	213 464	213 464	160 098	0	0	0	0	0	0	0
III telg kokku	61	44 545 267	31 929 741	55	23 451 611	19 469 035	14 601 776	37	16 130 936	12 305 725	9 229 293	0	0	0
Meede 4.1	8	2 066 884	2 066 884	8	2 066 884	2 066 884	1 550 163	8	1 832 637	1 832 637	1 374 475	-206	-206	-154
Meede 4.1.1	493	27 822 797	20 834 581	372	20 099 298	15 509 081	11 631 809	260	12 428 491	9 889 613	7 417 207	-325	-195	-146
IV telg kokku	501	29 889 681	22 901 465	380	22 166 182	17 575 966	13 181 972	268	14 261 128	11 722 251	8 791 683	-531	-401	-301
Meede 5.1	13	4 079 807	4 079 807	13	4 079 807	4 079 807	3 059 855	13	2 916 508	2 916 508	2 187 381	0	0	0
V telg kokku	13	4 079 807	4 079 807	13	4 079 807	4 079 807	3 059 855	13	2 916 508	2 916 508	2 187 381	0	0	0
KOKKU	1268	202 574 975	116 504 461	1001	142 064 886	85 174 066	63 880 543	757	85 354 340	53 229 032	39 921 764	-257 201	-80 120	-60 090

Tabelli allikas: PRIA 2012. aasta EKF aastaaruanne

3. RAKENDUSKAVA RAKENDAMISE ARUANNE PRIORITEETSETE SUUNDADE KAUPA

3.1. Teave prioriteetsete suundade sisulise progressi kohta

Alljärgnevas indikaatorite tabelis on kajastatud kõik rakenduskavas välja toodud tulemusindikaatorid. Infoallikateks on peamiselt kalalaevade register, Eesti Statistikaamet, lõplikult väljamakstud taotlustega seotud seirenäitajad. Kõikide indikaatorite lõikes oli aasta 2010 kontrollaasta. 2011. aasta alguses viidi läbi vahehindamised ning uuringud, et 2010. a kontrolltasemete alusel hinnata senist rakendamise edukust.

Tabel 3: Prioriteetsete suundade tulemusindikaatorid

Prioriteetne suund: 1											
Näitajad		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Kokku
Näitaja 1: Mere kalalaevastiku GT ja kW	Saavutus	19 329 GT 49 118 kW ¹	17 808 GT 45 974 kW ¹	14 541 GT 40 575 kW ¹	14 683 GT 40 234 kW ¹	14 259 GT 38 771 kW ¹	15 131GT 46 314kW ¹				
		23 961 GT 58 032 kW ²	23 961 GT 58 032 kW ²	22 375 GT 54 652 kW ²	22 057 GT 53 770 kW ²	21 547 GT 52 769 kW ²	21 677 GT 52 610 kW ²				
		0 ³	0 ³	1237,07 GT 2605 kW ³	1677,05 GT 3672 kW ³	2090 GT 4538 kW ³	2362,4GT 5263 kW ³				
	Eesmärk				-5%						-10%
	Esialgne tase	20 826 GT 53 340 kW ¹	24 840 GT 60 335 kW ²								
Näitaja 2: Moderniseeritud kalalaevade protsentuaalne osakaal kogulaevastikus	Saavutus	0	0	0	6,2%	10,8%	12,9%				
	Eesmärk				15%						40%
	Esialgne tase	0									
Prioriteetne suund: 2											
Näitaja 1: Moderniseeritud	Saavutus	0	0	0	1,4%	5%	10,8%				

¹ Riikliku kalalaevade registri seis 31.detsember seisuga

² Püügivõimsuse sihttase 31.detsember seisuga

³ Püügivõimsuse vähenemine lõpetatud projektide alusel (andmed kajastatud kumulatiivselt)

sisevete kalalaevade protsentuaalne osakaal kõikide registreeritud laevade seas	Eesmärk				15%					40%	
	Eesialgne tase	0									
Näitaja 2: Maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile	Saavutus	783 t ⁴	814 t ⁴	971 t ⁴	764 t ⁴	751 t ⁴	371 t ⁵				
		0 ⁶	0 ⁶	0 ⁶	100 t ⁶	180 t ⁶	1057 t ⁶				
	Eesmärk				1000 t					2500 t	
	Eesialgne tase	700 t									
Näitaja 3: Vesiviljelustoodangu väärtus (eurodes)	Saavutus	2,5 miljonit eurot	2,5 miljonit eurot	2,9 miljonit eurot	2,6 miljonit eurot	1,7 miljonit eurot	1,6 miljonit eurot				
	Eesmärk				+5%					+10%	
	Eesialgne tase	2,6 miljonit eurot									
Näitaja 4: Töödeldud kalandustoodete väärtus	Saavutus	102 miljonit eurot	100 miljonit eurot	97,5 miljonit eurot	120 miljonit eurot	129 miljonit eurot	146 miljonit eurot				
	Eesmärk				+10%					+15%	
	Eesialgne tase	106 miljonit eurot									
Prioriteetne suund: 3											
Näitaja 1: Tootjaorganisatsioonide liikmete toodetud toodangu protsentuaalne osakaal	Saavutus	84%	89,7%	91,3%	92,2%	86%	92%				
	Eesmärk				37%					40%	
	Eesialgne tase	35%									

⁴ – Statistikaameti andmed vesiviljelustoodangu mahu kohta

⁵ – Statistikaameti andmed vesiviljelustoodangu müügitahumahu kohta

⁶ – Lõplikult väljamakstud projektide alusel maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile 31. detsember seisuga

Näitaja 2: Nende liikide arv, mille kudemisalade olukorda on parandatud	Saavutus	0	0	0	0	1	1 ⁷				
	Eesmärk				2					4	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 3: Lossimiste protsentuaalne osakaal toetust saanud sadamates	Saavutus	0	0	0	0	0	0 ⁸				
	Eesmärk				20%					30%	
	Esialgne tase	0									
Prioriteetne suund: 4											
Näitaja 1: Kohalikes aktiivrühmades tegevate kalurite protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	32%	45%	33%	35%	33%				
	Eesmärk				15%					25%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 2: Aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus	Saavutus	0	61%	61%	67%	67%	67%				
	Eesmärk				30%					40%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 3: Projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	0	0	14%	34%	68%				
	Eesmärk				20%					40%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 4: Arengustrateegia kaetud kalanduspiirkondade kavandatav protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	0	100%	100%	100%	100%				
	Eesmärk				60%					60%	
	Esialgne tase	0									

⁷ – saavutustaseme näitajate aluseks on lõplikult väljamakstud projektid 31.12.2012. a seisuga

⁸ – saavutustaseme näitajate aluseks on lõplikult väljamakstud projektid. 31.12.2012. a seisuga lõplikult väljamakstud projekte ei olnud

3.2. Eriteave prioriteetsete suundade ja meetmete kohta

Prioriteetne suund 1:

05.11.2008. aasta põllumajandusministri käskkirjaga nr 209 kehtestatud Riiklik püügikoormuse reguleerimise kava koostati Põllumajandusministeeriumi poolt koostöös erinevate partnerite, k.a sotsiaalpartnerite, teadlaste ja Keskkonnaministeeriumiga. Eesti kalalaevastiku ja olemasolevate püügivõimaluste kirjeldamisel ning optimaalse püügikoormuse arvutamisel lähtuti Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi poolt 2008.a teostatud uuringust „Eesti kalalaevastiku tasuvuse analüüs“.

Riikliku püügikoormuse kava eesmärgiks oli vähendada püügivõimsust järgmiselt:

- segment 4S1 (1682 GT / 5373 kW)
- segment 4S3 (3151 GT / 5475 kW)

31.12.2012 seisuga oli heakskiidetud 26 projekti, mille alusel püügivõimsus peaks vähenema järgmiselt:

- segment 4S1 (1670 GT/4251 kW)
- segment 4S3 (2121 GT/3948 kW)

Võttes aluseks lõplikult väljamakstud projektid (23 projekti) 31.12.2012.a seisuga, vähenes perioodil 2007-2012 püügivõimsus järgmiselt:

- segment 4S1 (1644 GT/4123 kW)
- segment 4S3 (718 GT/1140 kW)

Kolme heakskiidetud projekti osas väljamaksed 31.12.2012. a seisuga puudusid. Eeldusel, et need projektid ka lõpetatakse, võib prognoosida, et püügivõimsus väheneb veel:

- segment 4S1 (26 GT/128 kW)
- segment 4S3 (1403 GT/2808 kW)

12.02.2013. aastal põllumajandusministri käskkirjaga nr 50 kehtestatud Riikliku püügikoormuse reguleerimise kava eesmärgiks on vähendada püügivõimsust järgmiselt:

- segment 4S1 (1052 GT / 2250 kW)

Prioriteetne suund 4:

Kõigi prioriteetse suuna nelja tulemusindikaatori (kohalikes aktiivrühmades tegevate kalurite protsentuaalne osakaal, aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus, projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal ja arengustrateegiatega kaetud kalanduspiirkondade kavandatav protsentuaalne osakaal) osas oli 2012. aasta lõpuks sihttase saavutatud. Korraldusasutuse hinnangul saab kiirest saavutatuse tasemest järeldada, et prioriteetne suund on võrreldes esmaste prognoosidega hästi käivitunud ning protsessi jooksul ei ole esinenud ka tagasilangusi tulemuste osas.

3.3. Finantsteave (eurodes)

Tabel 4. Lähenemiseesmärgiga hõlmatud abikõlblikud piirkonnad 2012. aastal

	Toetusesaajate kulud, mis sisalduvad korraldusasutusele saadetud maksetaotlustes	Avaliku sektori toetus	EKFi toetus	Toetusesaajatele maksete tegemise eest vastutava asutuse väljamaksed	EKFi kulukohustus seoses korraldusasutusega	Komisjonilt taotletud maksed kokku Komisjoni toetuse summa arvutamise alus (nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 76 lõige 1 või 2)	Komisjonilt saadud maksed kokku
1.prioriteetne suund	2 479 762	1 193 394	895 046	1 166 355	874 766	874 766	581 310
2.prioriteetne suund	10 208 163	3 754 222	2 815 666	3 989 803	2 992 352	5 992 352	3 870 320
3.prioriteetne suund	3 969 120	2 821 604	2 116 203	2 848 635	2 136 476	2 136 476	1 639 831
4.prioriteetne suund	8 506 237	6 165 507	4 624 130	6 081 102	4 560 824	5 136 244	4 608 350
5.prioriteetne suund	754 299	754 299	565 724	737 987	553 490	687 967	553 970
Kogusumma	25 917 581	14 689 027	11 016 770	14 823 883	11 117 912	14 827 805	11 253 781

Tabeli allikas: PRIA 2012. aasta EKFi aastaaruanne ja Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 sertifitseerimisasutus

Tabel 5. Läheneesmärgiga hõlmatud abikõlblikud piirkonnad 2007-2012

	Toetusesaajate kulud, mis sisalduvad korraldusasutusele saadetud maksetaotlustes	Avaliku sektori toetus	EKFi toetus	Toetusesaajatele maksete tegemise eest vastutava asutuse väljamaksed	EKFi kulukohustus seoses korraldusasutusega	Komisjonilt taotletud maksed kokku Komisjoni toetuse summa arvutamise alus (nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 76 lõige 1 või 2)	Komisjonilt saadud maksed kokku
1.prioriteetne suund	15 355 877	10 175 531	7 631 648	9 836 141	7 377 105	7 377 105	6 711 188
2.prioriteetne suund	47 281 282	17 449 903	13 087 427	16 368 687	12 276 513	15 276 513	11 904 619
3.prioriteetne suund	18 499 155	12 428 716	9 321 537	12 305 725	9 229 293	9 229 293	8 513 085
4.prioriteetne suund	16 476 054	12 331 942	9 248 957	11 721 850	8 791 382	8 791 382	7 290 380
5.prioriteetne suund	2 975 543	2 975 543	2 231 657	2 916 508	2 187 381	2 162 527	1 889 770
Kogusumma	100 587 910	55 361 635	41 521 226	53 148 912	39 861 684	42 836 820	36 309 042
Ettemaks*							5 919 763

* Komisjonilt saadud ettemaks, laekumise kuupäev 27.12.2007

Tabeli allikas: PRIA 2008, 2009, 2010, 2011 ja 2012. aasta EKFi aastaaruanne ja Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 sertifitseerimisasutus

3.4. Kvalitatiivne analüüs

I PRIORITEETNE SUUND: KALALAEVASTIKU KOHANDAMINE

Hinnang esimese telje indikaatorite saavutamisele

2010. aastaks oli seatud eesmärgiks püügivõimsuse vähenemine 5% ehk algtasemest moodustas see 1041,3 GT ja 2667 kW. Perioodil 2007-2010 vähenes kalalaevastiku kogumahutavus 1677,05 GT ning kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus 3672 kW võrra. Seega ületati indikaatori saavutustase mõlema näitaja osas.

2012. aastal vähenes kalalaevastiku kogumahutavus täiendavalt 272,38 GT ning kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus 725 kW võrra. Perioodil 2007-2012 vähenes kalalaevastiku kogumahutavus 2362,43 GT ning kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus 5263 kW võrra.

Kokkuvõtteks võib öelda, et nii kalalaevastiku kogumahutavus kui ka kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus vähenevad prognoosi kohaselt rohkem, kui seda näeb ette 2015. aasta sihttase (eeldusel, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse).

Moderniseeritud kalalaevade protsentuaalse osakaalu arvutamisel kogulaevastikust on aluseks lõplikult väljamakstud projektid. 2010. aasta kontrolltase oli 15%, kuid tegelik saavutustase jäi alla planeeritule. Nimetatud kontrolltaset ei ületatud ka 2012. aasta lõpuks, mil vastav näitaja oli 12,9%.

Põhjused, miks tegelik saavutustase jäi alla planeeritule, võivad olla meetme 1.3 ja meetme 1.4 puhul erinevad. Meetme 1.3 puhul võib olla tegemist asjaoluga, et mitut laeva omavatel ettevõtjatel oli võimalus investeerida osa meetme 1.1 toetusest laevade moderniseerimisse. Meetme 1.3 puhul võib arvata, et halvenenud laenuvõimalused indikaatori saavutamist oluliselt ei mõjutanud. Kuid halvenenud laenusaamise võimalused võisid oluliselt mõjutada meetme 1.4 taotlejaid. Teisalt võis mõjutada ka asjaolu, et kuna investeeringute summad on rannapüügi meetmes üldjuhul väikesed, pidasid taotlejad toetuse saamisega seotud nõuete täitmist liialt koormavaks.

Indikaatori tulemust on mõjutanud ka 2012. aasta jaanuaris kalalaevaregistris segmentide vahelise püügivõimsuse ümberjaotamise tulemusena segmenti 4S2 lisandunud 432 rannapüügil kasutatavat kalalaeva.

Hinnang esimese telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et esimese telje rakendamine on läinud ootuspäraselt, kõik planeeritud meetmed on rakendatud. Populaarne meede on olnud meede 1.1 – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks. Võrdluseks võib välja tuua, et ka eelmisel programmeerimisperioodil oli analoogne meede taotlejate hulgas populaarne. Ootuspärasest väiksem huvi on olnud moderniseerimise meetme vastu, kuna abikõlblikud tegevused on piiratud. Kuigi määruse kohaselt on lubatud kalalaevade energia efektiivsuse suurendamine, on tegelikkuses tulenevalt abikõlblikkuse reeglitest nimetatud eesmärgi saavutamine praktiliselt võimatu. Meetme 1.4 puhul on aga taotlejate huvi olnud meetme vastu võrreldes eelmise programmeerimisperioodiga suurem. Meetme 1.5 rakendamine on kulgenud probleemideta, huvi meetme vastu on olnud sarnane võrreldes eelmise perioodiga, kuigi korraldusasutus prognoosis käesoleval perioodil meetme vastu suuremat huvi.

Meede 1.1 – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks

Meetme eesmärk on tagada tasakaal kalalaevastiku püügivõimsuse ja kasutatavate kalavarude vahel. Toetust saab taotleda kalalaevade lammutamiseks või nende sihtotstarbe lõplikuks muutmiseks.

2012. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud ning määramisotsuseid ei tehtud.

Tabel 6. Meetme 1.1 rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	54 157	54 157	40 618
LÄÄNEMAA	4	196 788	196 788	147 591
KOKKU	5	250 946	250 946	188 209

Toetuseid maksti aruandeaastal välja 250 946 euro ulatuses (vt tabel 6), millest 54 157 eurot läks kalalaevade utiliseerimiseks ning 196 788 euroga toetati kalalaevade sihtotstarbe lõplikku muutmist (vt tabel 7).

Tabel 7. Meede 1.1 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Maksmine		
	Kalalaevade arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalalaeva sihtotstarbe lõplik muutmine	1	196 788	196 788
Kalalaeva utiliseerimine	1	54 157	54 157
KOKKU	2	250 946	250 946

2012. aastal viidi läbi 2 kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

Kokku on kogu perioodi jooksul meetme 1.1 raames esitatud 33 taotlust kogusummas 11 156 939 eurot ning heakskiidu otsuse on saanud 26 taotlust kogusummas 8 239 515 eurot (vt tabel 2). Toetuseid on väljamakstud 6 179 081 euro ulatuses, millest 4 634 311 eurot on eraldanud Euroopa Liit. 31.12.2012 seisuga on lõplikult väljamakstud 23 projekti.

Korraldusasutuse hinnangul oli meetme raames taotlemine aktiivne ning võib prognoosida, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse.

Meede 1.3 – kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus

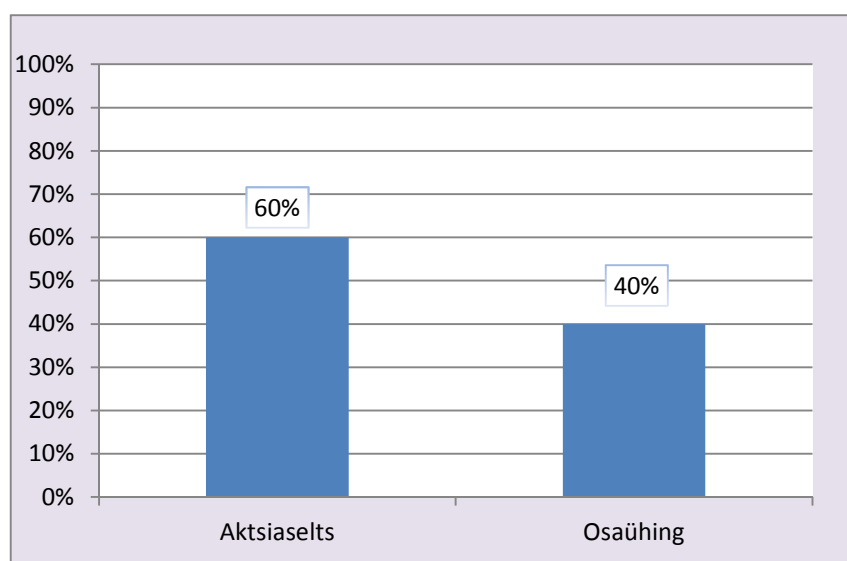
Meetme eesmärk on soodustada investeeringuid kalalaevastikku, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

Aruandeaastal võeti meetme 1.3 raames taotlusi vastu ajavahemikul 10.01.2012 – 31.01.2012. Toetust taotles 12 ettevõtjat (esitati 20 taotlust) kogusummas 1 005 220 eurot (vt tabel 8). Esitatud taotluste arv on suurem kui kahe viimase aasta jooksul, kuid jääb alla 2009. aasta taotlusvoorule (34 taotlust).

Tabel 8. Meetme 1.3 rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	7	1 598 075	610 137	7	1 247 591	469 944	352 458	7	312 666	125 066	93 799
HIIUMAA	6	358 545	143 418	6	358 545	143 418	107 564	6	291 854	116 742	87 556
IDA-VIRUMAA	1	222 050	88 820	1	222 050	88 820	66 615	1	4 400	1 760	1 320
LÄÄNEMAA	0	0	0	0	0	0	0	2	49 063	19 625	14 719
SAAREMAA	6	407 113	162 845	6	379 933	151 973	113 980	6	392 397	156 959	117 719
KOKKU	20	2 585 783	1 005 220	20	2 208 119	854 155	640 616	22	1 050 381	420 152	315 114

Sarnaselt 2010. ja 2011. aasta taotlusvoorudega esitati ka 2012. aastal enamuse taotlusi aktsiaseltside poolt (vt joonis 1).

Joonis 1. Meetme 1.3 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Aruandeaastal kiideti heaks kõik 20 taotlust kogusummas 854 155 eurot, mille abil planeeritakse investeringuid teostada 2 208 119 euro ulatuses (vt tabel 8).

Maakondade lõikes määrati suurim summa Harjumaal tegutsevatele laevaomanikele – kokku 469 944 eurot. Tegevuste lõikes suurima summaga ehk 327 932 euroga toetati kala käitlemiseks ja säilitamiseks vajaliku seadme ostmist, kapitalirenti ja paigaldamist (vt tabel 9).

Tabel 9. Meede 1.3 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Elektri-, ballasti- ja sanitaarsüsteemi ümberehitus	6	59 420	23 768	6	59 420	23 768	5	24 997	9 999
Kala käitlemiseks ja säilitamiseks vajaliku seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	5	890 745	327 932	5	890 745	327 932	4	189 521	75 809
Laeva olimeruumi (meeskonnaruum jms) ümberehitus	3	15 927	6 371	3	15 927	6 371	1	5 335	2 134

Laevakeretöö	9	477 053	190 821	8	477 011	190 804	9	361 813	144 724
Masinaruumi seadmete, süsteemide või abimehhanismide ostmine, kapitalirent ja vahetamine	7	340 756	136 302	5	46 410	18 564	3	27 993	11 197
Masinaruumi ümberehitus	1	220	88	1	220	88	0	0	0
Muude kalalaevas seadmete ostmine, kapitalirent, vahetamine ja ümberehitamine	18	158 836	63 125	15	144 204	57 273	12	112 401	44 960
Navigatsioonisüsteemi ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seadme, kompassi, arvuti, elektroonilise kaardi jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	20	141 877	56 433	19	133 672	53 151	16	76 324	30 530
Peamasina ümberehitamine	10	277 136	110 854	6	261 181	104 472	2	160 150	64 060
Peatekil asuva tekiehitise ümberehitus	2	9 868	3 947	2	9 868	3 947	1	190	76
Peatekil paikneva seadme (vints, tõstuk, ankruseade jms) ostmine, kapitalirent, paigaldamine ja ümberehitamine	12	137 372	54 949	7	117 588	47 035	1	900	360
Päästevahendi (päästepaat, -vest, signaalrakett jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	5	10 057	4 023	5	10 057	4 023	5	11 236	4 494
Selektiivse püügivahendi ostmine ja kapitalirent	6	54 860	21 944	4	30 160	12 064	9	75 260	30 104
Sidevahendi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	1	530	212	1	530	212	1	530	212
Taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse abikõlblik maksumus	3	2 876	1 150	3	2 876	1 150	3	2 876	1 150
Tuletõrje- ja avariivarustuse (tuletõrjepump, -voolik, häiresüsteem jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	1	8 250	3 300	1	8 250	3 300	1	856	342
KOKKU	109	2 585 783	1 005 220	91	2 208 119	854 155	73	1 050 381	420 152

2012. aastal maksti toetuseid välja 420 152 euro ulatuses (vt tabel 8 ja 9). Tehti ka kaks toetuse tagasinõudmise otsust kogusummas 12 724 eurot. Tagasi laekus käesoleval aastal 12 731 eurot (vt tabel 1).

2012. aastal viidi läbi 10 kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

Kokku on kogu perioodi jooksul käesoleva meetme raames esitatud 78 taotlust, kogusummas 3 838 574 eurot (vt tabel 2). Määramisotsuse on neist saanud 77 projekti. 31.12.2012 seisuga on väljamakseid tehtud 1 946 807 euro ulatuses, millest 1 460 105 eurot on eraldanud Euroopa Liit. Lõplikult on väljamakstud 46 projekti.

Perioodi jooksul on PRIA jätnud väljamaksmata 707 282 eurot seoses taotlejate osaliste loobumistega investeringu elluviimisest ning planeeritud tegevuste odavnemisega. Ühel juhul oli põhjuseks ka mitteabikõlblik investering.

Perioodil 2007-2012 on tagasilaekunud 19 220 eurot (vt tabel 2).

Korraldusasutuse hinnangul oli meetme heakskiitmise ja väljamaksmise protsess ootuspärane ning võib prognoosida, et heakskiidetud projektid viiakse ka lõpule.

Meede 1.4 – väikesemahuline rannapüük

Meetme eesmärk on soodustada investeeringuid kalalaevastikku, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

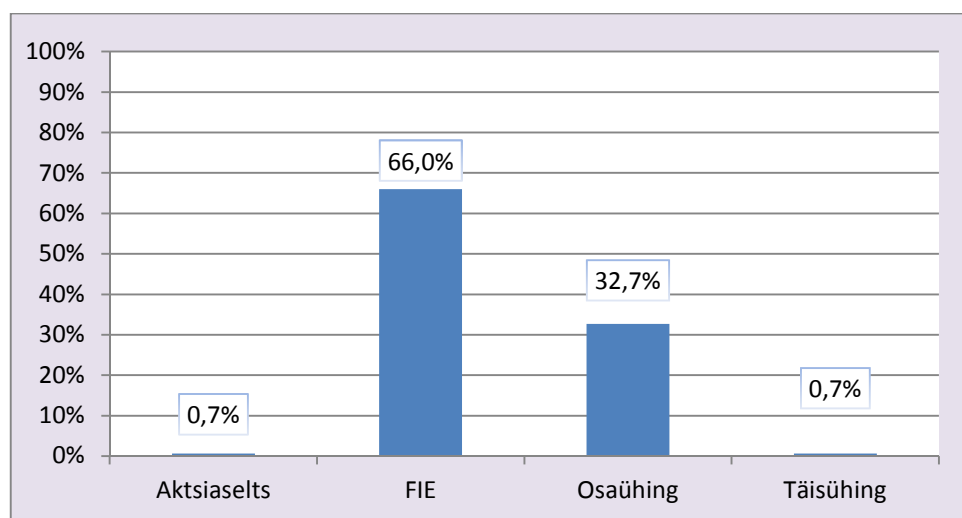
Aruandeaastal toimus meetme 1.4 raames kaks taotlusvooru - ajavahemikel 10.01.2012 – 31.01.2012 ning 12.11.12 – 26.11.2012.

Toetust taotles 102 ettevõtjat (esitati 153 taotlust) kogusummas 1 548 777 eurot (vt tabel 10). Enim taotlusi esitasid Pärnumaal tegutsevad kalurid – 96.

Tabel 10. Meetme 1.4 rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	8	73 674	43 521	4	44 190	26 513	19 885	0	0	0	0
HIIUMAA	8	72 320	43 391	0	0	0	0	5	12 734	7 539	5 654
IDA-VIRUMAA	8	195 534	114 282	1	1 450	870	653	1	2 302	1 381	1 036
LÄÄNEMAA	16	152 535	91 505	3	4 099	2 457	1 843	9	43 974	26 382	19 786
LÄÄNE-VIRUMAA	4	9 851	5 900	2	6 888	4 133	3 100	0	0	0	0
PÄRNUMAA	96	2 008 434	1 184 217	40	849 698	509 033	381 774	46	754 874	451 505	338 628
SAAREMAA	11	73 959	43 745	4	36 274	21 490	16 118	3	35 762	21 183	15 887
TARTUMAA	1	6 180	3 584	0	0	0	0	0	0	0	0
VILJANDIMAA	1	32 120	18 630	1	32 120	18 630	13 972	0	0	0	0
KOKKU	153	2 624 607	1 548 777	55	974 719	583 126	437 344	64	849 645	507 989	380 992

Üle poole taotlustest olid esitatud FIE-de poolt (vt joonis 2).

Joonis 2. Meetme 1.4 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Käesoleval aastal tehti määramisotsused vaid esimeses taotlusvoorus laekunud taotlustele, mida oli kokku 57. Heakskiidu otsuse said neist 55 projekti, kogusummas 583 126 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 974 719 euro ulatuses. Kaks taotlust olid ebakorrektsed ning said seetõttu mittemääramise otsuse.

Maakondade lõikes suurim summa eraldati Pärnumaale – kokku 509 033 eurot (vt tabel 10). Tegevuste lõikes suurima summaga toetati selektiivse püügivahendi ostmist ja kapitalirenti – kokku 228 407 euroga (vt tabel 11).

Tabel 11. Meede 1.4 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Elektri-, ballasti- ja sanitaarsüsteemi ümberehitus	30	12 717	7 545	10	4 613	2 761	6	3 343	2 006
Hülgekindla püügivahendi ostmise, kapitalirent	23	197 125	115 787	5	35 431	21 259	5	28 108	16 865
Kala säilitamiseks kasutatava ruumi ümberehitus	40	21 601	12 649	17	6 251	3 742	15	6 980	4 188
Kala säilitamiseks vajaliku seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	1	250	150	0	0	0	0	0	0
Kalalaeva mootori ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	63	332 161	197 248	18	115 165	68 601	18	100 000	59 872
Kalalaeva mootori ümberehitus	32	121 597	71 413	7	37 991	22 795	8	34 928	20 800
Keskonnakaitselahendi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	1	3 550	2 059	1	3 550	2 059	0	0	0
Laevakeretöö	71	599 895	354 089	26	216 699	129 582	38	213 683	127 383
Mootoriruumi seadmete, süsteemi või abimehhanismi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	52	172 563	101 441	16	50 192	30 023	21	75 741	45 348
Mootoriruumi ümberehitus	32	30 884	18 401	10	13 415	8 044	9	6 942	4 165
Muu kalalaeva seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	41	85 093	50 143	11	20 021	12 013	11	18 996	11 398
Navigatsiooniseadme ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seadme, kompassi, arvuti, elektroonilise kaardi jms) ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	51	63 587	37 560	15	23 959	14 330	15	17 849	10 708
Nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 25 lõike 6 punkti e nõutele vastava püügivahendi ümberehitamine	2	2 970	1 782	1	1 920	1 152	2	3 402	1 994
Päästelahendi (päästepaat, -vest, signaalrakett jms)	19	6 158	3 661	5	1 287	772	9	4 593	2 756
Selektiivse püügivahendi ostmise ja kapitalirent	55	798 970	472 439	27	381 364	228 407	22	261 443	156 346
Sidevahendi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	3	560	336	1	215	129	0	0	0

Taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse abikõlblik maksumus	106	27 150	16 050	35	7 603	4 549	31	8 380	5 017
Tekiehitise ümberehitus	44	146 588	85 311	16	54 985	32 873	21	65 182	39 098
Tuletõrje- ja avariivarustuse (tuletõrjepump, -voolik, häiresüsteem jms) ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	5	1 188	713	2	58	35	3	76	46
KOKKU	671	2 624 607	1 548 777	223	974 719	583 126	234	849 645	507 989

2012. aastal maksti meetme 1.4 raames toetusi välja 507 989 euro ulatuses (vt tabel 10 ja 11).

Aasta jooksul teostati 75 kohapealset kontrolli, mille käigus tuvastati viis meetme nõuetele mittevastavust.

Kokku on kogu perioodi jooksul esitatud 293 taotlust, millest heakskiidu otsuse on saanud 188 projekti, kogusummas 1 548 460 eurot. Toetustena on väljamakstud 1 139 473 eurot, millest 854 604 eurot on eraldanud Euroopa Liit (vt tabel 2). 31.12.2012 seisuga on lõplikult väljamakstud 128 taotlust.

Väljamakstava toetuse summat on perioodi jooksul vähendatud kokku 91 303 euro võrra. Peamisteks põhjusteks on investeeringu teostamisest loobumine, investeeringu odavnemine ning teostatud investeeringu mitteabikõlblikkus.

Korraldusametuse hinnangul oli taotlejate huvi meetme vastu võrreldes eelmise programmeerimisperioodiga 2004-2006 suurem. Kuid võrreldes rannakalurite arvuga on esitatud taotluste arv väike, mille põhjuseks on füüsilisest isikust ettevõtjate jätkuvalt raskendatud ligipääs laenuvahenditele. Korraldusametuse hinnangul võib meetme 1.4 puhul tekkida oht, kus osa projekte võib sel põhjusel jääda ka ellu viimata. Samuti põhjustab vähest huvi meetme vastu abikõlblike kulude piiratus ning toetusega seotud ebaoproportsionaalsed nõuded.

Meede 1.5 – sotsiaalmajanduslikud meetmed

Meetme eesmärk on toetada kalureid kalapüügi lõpetamisel. Toetus on mõeldud laevapere liikmetele, kes kaotavad või on kaotanud töö Euroopa Kalandusfondi meetme 1.1 raames utiliseeritud või sihtotstarvet muutnud kalalaevadel koondamise tõttu.

Aruandeaastal uusi taotlusi vastu ei võetud. Ei tehtud ka määramisotsuseid ega väljamakseid.

Kohapealseid kontrole ei teostatud.

Kokku on perioodil 2007-2012 meetme 1.5 raames esitatud 62 taotlust, millest heakskiidu otsuse on saanud 61, kogusummas 610 000 eurot (vt tabel 2). Toetustena on väljamakstud 590 000 eurot, millest 442 500 eurot on eraldanud Euroopa Liit. 31.12.2012 seisuga on lõplikult väljamakstud 59 projekti. Kaks taotlejat on investeeringust loobunud ning seetõttu on jäänud perioodi jooksul 20 000 eurot väljamaksmata. Korraldusametuse hinnangul oli meede taotlejate hulgas populaarne ning seoses kahe taotleja toetusest loobumisega 2012. aasta alguses, on kõik meetme 1.5 raames esitatud projektid lõpetatud.

II PRIORITEETNE SUUND – VESIVILJELUS, SISEVETE KALANDUS, KALANDUSTOODETE TÖÖTLEMINE JA TURUSTAMINE

Hinnang teise telje indikaatorite saavutamisele

2010. aasta kontrolltasemeks moderniseeritud sisevete laevade osakaalus kõikide registreeritud sisevete laevade seas oli 15%. Kui tegelik saavutustase oli 2010. aasta lõpuks kõigest 1,4%, siis 2012. aasta lõpuks 10,8%. Korraldusasutuse hinnangul ei ole kahjuks perioodi lõpu sihttaseme (40%) saavutamine kuigi reaalne.

Statistikaameti andmetel oli 2010. aastal vesiviljelustoodangu kasv võrreldes 2009. aasta andmetega mõnevõrra pidurdunud (2009. a – 971 t ning 2010. a – 764 t). 2011. aastal langes vesiviljelustoodangu maht veelgi, ulatudes 751 tonnini. Statistikaameti andmete kogumise meetodikas toimunud muudatuste tõttu avaldatakse alates 2012. aastast andmeid vaid vesiviljelustoodangu müügiimahtude kohta, mille tulemusena ei ole aruandeaasta indikaatori saavutustase (371 t) võrreldav varasemate aastate tulemustega, kus kajastusid andmed kasvatatud vesiviljelustoodangu mahu kohta.

Kuna Statistikaameti andmed ei võimalda hinnata toetuse mõju vesiviljelustoodangu kasvule, on eraldi välja toodud näitaja „maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile”. Maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kõikidele kasvanduse ehitusprojektidele, millele on toetus määratud, on kokku 4346 tonni. 31.12.2012.a seisuga on neist lõpetatud 14 projekti (maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile 1057 tonni).

Korraldusasutuse hinnangul on vesiviljeluse investeringuprojektide elluviimist oluliselt takistanud laenuvahendite kättesaadavus ning seetõttu ei ole toetuse tulemusena realselt toimunud vesiviljelustoodangu mahu suurenemist.

Vesiviljelustoodangu väärtuse 2010. aasta kontrolltasemeks oli määratud kasv +5% võrreldes algtasemega (2,6 miljonit eurot). 2009. aasta väärtus oli Statistikaameti andmetel 2,9 miljonit eurot, mis ületas algtaseme enam kui 10% ulatuses. 2010. aasta andmete põhjal võis täheldada aga vesiviljelustoodangu väärtuse mõningast langust 2,6 miljoni euroni, mis oli seotud vesiviljelustoodangu kasvu pidurdumisega 2010. aastal seoses erakordselt kuuma suvega, mille tulemusena hukkus vesiviljelusettevõtetes massiliselt kala. Vesiviljeluse tootmistsükli pikaajalise iseloomu tõttu avaldasid 2010. aasta tagasilöögid mõju ka 2011. aasta tulemustele, mil vesiviljelustoodangu väärtus jäi 1,7 miljoni euro tasemele. 2012. aasta andmete alusel on vesiviljelustoodangu väärtus langenud 1,6 miljoni euroni.

Töödeldud kalandustoodete väärtuse 2010. aasta kontrolltasemeks oli prognoositud kasvuks +10% võrreldes algtasemega (106 miljonit eurot). 2010. aasta töödeldud kalandustoodete väärtus Statistikaameti andmetel oli 120 miljonit eurot, mis ületas prognoosi, ulatudes 13%-lise kasvuni. 2012. aasta vastav näitaja on 146 miljonit eurot, mis ületab töödeldud kalandustoodete väärtusele seatud perioodi lõpu sihttaseme (+15%), ulatudes ligikaudu 38%-ni.

Hinnang teise telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et teise telje rakendamine on läinud ootuspäraselt, kõik planeeritud meetmed on rakendatud.

Vesiviljeluse meetme puhul võib öelda, et taotlejate huvi on olnud suur, kuid meetme rakendamisel on oluline osa olnud üldisel majanduskriisil. Paljud taotlejad on uued alustavad ettevõtted, kellel puudub eelnev rahavoog. Kuna pankadel puudub vesiviljelussektori analüüsi- ja riskihindamisvõime ning kindlustusfirmad Eestis ei paku kalade kindlustamise võimalust, mis tõstab projektide riski pankade jaoks märgatavalt, siis paljud projektid on jäänud teostamata, sest pole saadud pankade poolset finantseeringut. Vesiviljelusettevõtete investeerimisvõimekuse suurendamiseks on välja töötatud laenuinstrument, mis rakendus 2012. aasta lõpus.

Sisevete kalanduse toetuse meetme rakendamine on olnud siiani tagasihoidlik (eelmisel programmeerimisperioodil oli taotlejate huvi märgatavalt suurem). Teatud sarnasusi võib märgata võrreldes meetmega 1.4 – ka sisevete kalanduse investeeringud on suhteliselt vähemahukad ning toetuse taotlemine võib osutuda kaluritele koormavaks.

Meetme 2.3 rakendamine on kulgenud väga hästi – taotlejate huvi antud meetme vastu on olnud läbi perioodide stabiilselt kõrge. Kuna käesoleval perioodil on investeeringud olnud suunatud peamiselt tehnoloogiasse, on toodangu väärtus märgatavalt kasvanud.

Meede 2.1 – vesiviljeluse investeeringutoetus

Meetme eesmärk on vesiviljeluse tootmismahude suurendamine, kasutades selleks kaasaegseid ja keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid. Toetust saab taotleda uue vesiviljeluskasvanduse püstitamiseks või olemasoleva vesiviljeluskasvanduse rekonstrueerimiseks või laiendamiseks.

2012. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud.

Määramisotsuseid tehti 2011. aastal esitatud taotlustele. Heakskiidu said 4 taotlust, millele määrati toetust kokku 1 897 455 eurot ning mille abil planeeritakse teostada investeeringuid 4 716 527 euro ulatuses (vt tabel 12). 1 taotlus sai puuduliku ehitusprojekti tõttu mittemääramise otsuse.

Tabel 12. Meetme 2.1 rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Määramine				Maksmine			
	Taotlus- te arv	Investee- ringu maksu- mus	Toetuse summa	EKF osa	Taotlus- te arv	Investee- ringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	0	0	0	0	1	283 216	106 386	79 790
IDA- VIRUMAA	0	0	0	0	1	10 650	5 325	3 994
JÄRVAMAA	0	0	0	0	1	1 262 024	473 780	355 335
LÄÄNE- VIRUMAA	2	2 692 033	1 022 586	766 940	1	38 162	11 563	8 672
RAPLAMAA	0	0	0	0	2	1 200 744	476 435	357 326
SAAREMAA	1	750 187	369 984	277 488	8	964 898	453 934	340 450

TARTUMAA	0	0	0	0	3	457 410	153 518	115 138
VALGAMAA	0	0	0	0	2	368 336	184 168	138 126
VILJANDI- MAA	1	1 274 307	504 885	378 664	1	817 884	318 975	239 231
KOKKU	4	4 716 527	1 897 455	1 423 091	20	5 403 324	2 184 083	1 638 062

Maakondade lõikes toetati suurima summaga ehk 1 022 586 euroga Lääne-Virumaa taotlejaid (vt tabel 12) ning tegevuste lõikes toetati enim vesiviljelusehitise rekonstrueerimist, laiendamist ja tehnosüsteemide muutmist – summas 1 378 105 eurot (vt tabel 13).

Tabel 13. Meede 2.1 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevus- te arv	Investee- ringu maksumus	Toetuse summa	Tegevus- te arv	Investee- ringu maksumus	Toetuse summa	Tegevus- te arv	Investee- ringu maksumus	Toetuse summa
"Kalandusturu korraldamise seaduse" § 19/8 lõike 3 punktis 11 toodud kohustuse täitmisega kaasnevad kulud	0	0	0	0	0	0	2	330	151
Investeeringutoetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse maksumus	0	0	0	0	0	0	4	3 267	1 405
Kavandatava tegevuse ja investeeringuobjekti projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöõ ning hüdrogeoloogilise ja hüdroloogilise uuringu maksumus	0	0	0	0	0	0	3	2 481	1 093
Kavandatava tegevuse ja investeeringuobjektiga seotud projekteerimistöõde maksumus	0	0	0	0	0	0	15	181 669	72 966
Omanikujärelevalve tegemise kulud	0	0	0	0	0	0	6	28 946	12 526
Plastikbasseini ostmise, liisimine ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	2	74 790	29 168
Veepuhastusehitise rajamine	0	0	0	0	0	0	1	7 041	3 168
Veepuhastusehitise rekonstrueerimine, laiendamine ja tehnosüsteemide muutmise	0	0	0	0	0	0	1	6 721	2 525
Veokonteineri (koos vajalike seadmetega) ostmise, liisimine ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	1 740	783
Veovahendi ostmise või liisimine vesiviljelusettevõtte siseveoks	0	0	0	1	24 400	12 200	1	26 800	10 452
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva juhtimissüsteemi ostmise, liisimine ja paigaldamine	0	0	0	1	4 730	2 265	4	653 846	245 809
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva seadme ostmise, liisimine ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	16	543 669	236 564
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva valvesüsteemi ostmise, liisimine ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	3	21 681	10 365
Vesiviljelusehitise püstitamise	0	0	0	1	1 274 307	504 885	22	3 391 511	1 373 356
Vesiviljelusehitise rekonstrueerimine, laiendamine ja tehnosüsteemide muutmise	0	0	0	3	3 413 090	1 378 105	9	458 833	183 754

KOKKU	0	0	0	6	4 716 527	1 897 455	90	5 403 324	2 184 083
-------	---	---	---	---	-----------	-----------	----	-----------	-----------

Aruandeaastal maksti toetustena välja 2 184 083 eurot (vt tabelid 12 ja 13).

2012. aastal teostati käesoleva meetme raames 7 kohapealset kontrolli, mille käigus tuvastati üks nõuetele mittevastavus – ehituslikud erinevused põhiprojektist.

Kokku on perioodil 2007-2012 esitatud 65 taotlust, millest heakskiidu on saanud 44, kogusummas 13 810 477 eurot (vt tabel 2). Väljamakseid on vesiviljelusettevõtete toetuseks tehtud 4 830 461 eurot, millest 3 622 845 eurot on eraldanud Euroopa Liit. 31.12.2012 seisuga on lõplikult väljamakstud 14 projekti. Väljamaksmata on jäänud 4 141 731 eurot. Peamiseks põhjuseks on olnud taotleja loobumine investeringust või investeringu odavnemine.

Madal väljamaksete tase (31.12.2012 seisuga on väljamakseid teostatud kokku 26 projektile) on seotud asjaoluga, et vesiviljeluses tegutsevad peamiselt mikro- või väikese suurusega ettevõtjad, kelle jaoks laenuvahendite kättesaadavus on oluliselt halvem võrreldes kalatööstustega, kus on valdavalt keskmise suurusega ettevõtted. Paljud taotlejad vesiviljelussektoris on uued alustavad ettevõtted, samas kui kalatöötlemissektoris on taotlejad enamasti juba olemasolevad tegutsevad ettevõtted. Kuna pankadel puudub vesiviljelussektori analüüsi- ja riskihindamisvõime ning kindlustusfirmad Eestis ei paku kalade kindlustamise võimalust, mis tõstab projektide riski pankade jaoks märgatavalt, siis paljud projektid on jäänud teostamata, sest pole saadud pankade poolset finantseeringut. Katkestatud projektide arvelt vabanenud vahendid on suunatud 2013. aasta taotlusvooru eelarvesse ning 2012. aasta lõpus rakendunud finantsinstrumenti.

Meede 2.2 – sisevete kalanduse toetus

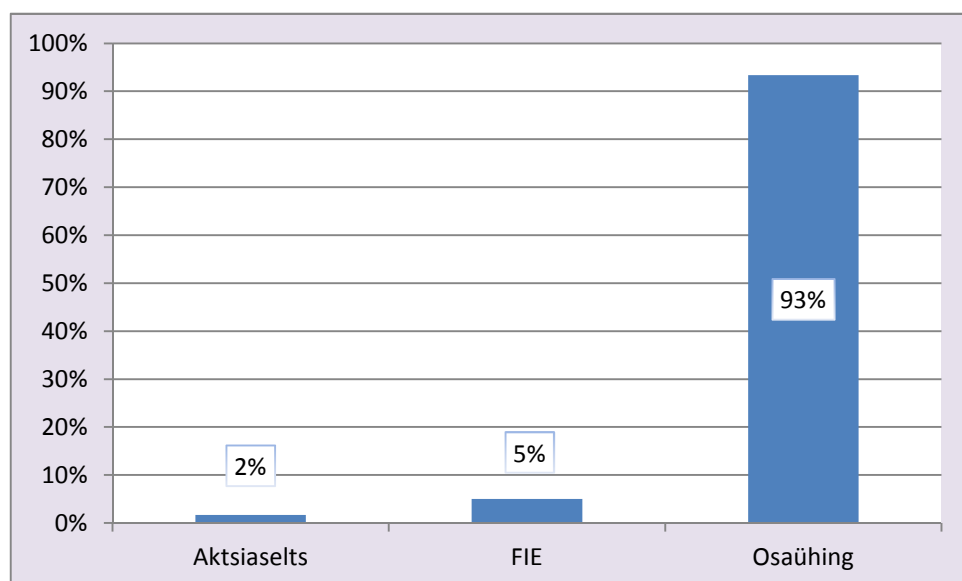
Meetme eesmärk on soodustada investeringuid sisevete kalandusse, kalalaevastikku ja seadmetesse, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

2012. aastal toimus taotluste vastuvõtt ajavahemikul 10.01.2012 – 31.01.2012. Kokku esitati 60 taotlust viiest maakonnast, kogusummas 828 757 eurot (vt tabel 14).

Tabel 14. Meetme 2.2 rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	16	254 723	150 287	16	254 723	150 287	112 715	18	225 553	134 623	100 967
IDA-VIRUMAA	19	563 224	334 029	19	557 740	330 794	248 095	17	174 624	101 651	76 238
JÕGEVAMAA	17	514 065	304 907	17	514 031	304 887	228 665	7	56 294	33 692	25 269
TARTUMAA	2	21 755	13 053	2	21 755	13 053	9 790	3	49 919	29 951	22 463
VILJANDIMAA	6	44 215	26 481	6	43 133	25 836	19 377	3	18 162	10 897	8 173
KOKKU	60	1 397 982	828 757	60	1 391 382	824 856	618 642	48	524 551	310 815	233 111

Valdav enamus taotlustest ehk 93% esitati osäühingute poolt (vt joonis 3). Erinevalt eelmisest aastast esitasid taotluse ka 3 füüsilisest isikust ettevõtjat.

Joonis 3. Meetme 2.2 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Toetus määrati kõigile 60 taotlusele kogusummas 824 856 eurot, millest suurimad summad läksid Ida-Virumaa ja Jõgevamaa taotlejatele (vt tabel 14). Tegevuste lõikes eraldati enim toetust selektiivse püügivahendi ostmiseks ja kapitalirendiks – kokku 216 064 eurot (vt tabel 15).

Tabel 15. Meede 2.2 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Elektri-, ballasti- ja sanitaarsüsteemi ümberehitus	8	6 370	3 758	8	6 370	3 758	0	0	0
Kala säilitamiseks kasutatava ruumi ümberehitus	14	51 760	30 570	14	51 760	30 570	1	10 226	5 726
Kala säilitamiseks vajaliku seadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	2	2 100	1 260	2	2 100	1 260	0	0	0
Kalalaeva mootori ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	19	129 952	77 737	19	129 952	77 737	4	31 915	19 065
Kalalaeva mootori ümberehitus	15	88 934	52 507	15	88 934	52 507	2	8 810	5 209
Laevakeretöö tegemine	19	319 157	189 013	19	319 157	189 013	11	198 798	118 141
Mootoriruumi seadme, süsteemi või abimehhanismi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	21	119 850	70 935	17	114 366	67 700	6	22 517	12 935
Mootoriruumi ümberehitus	2	2 800	1 680	2	2 800	1 680	1	2 748	1 539
Muu kalalaeva seadme ostmine, kapitalirent, paigaldamine	19	69 314	41 201	19	69 314	41 201	5	22 738	13 592
Navigatsiooniseadme ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seade, kompass, arvuti, elektrooniline kaart jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	22	57 496	34 121	22	57 496	34 121	6	9 600	5 660
Päästevahendi (päästepaat, -vest, signaalrakett jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	11	7 971	4 766	10	7 221	4 316	1	192	115

Selektiivse püügivahendi ostmine ja kapitalirent	44	364 662	216 064	44	364 662	216 064	22	177 039	105 488
Sidevahendi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	3	925	546	2	593	351	0	0	0
Taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse abikõlblik maksumus	39	29 849	17 668	39	29 849	17 668	35	28 119	16 630
Tekiehitise ümberehitus	18	146 126	86 501	18	146 126	86 501	3	11 850	6 713
Tuletõrje- ja avariivarustuse (tuletõrjepump, -voolik, häiresüsteem jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	3	716	430	2	683	410	0	0	0
KOKKU	259	1 397 982	828 757	252	1 391 382	824 856	97	524 551	310 815

Aruandeaastal maksti toetustena välja 310 815 eurot (vt tabel 14 ja 15).

Aasta jooksul teostati 40 kohapealset kontrolli, millest nõuetele mittevastavus tuvastati üheksal juhul.

Kokku on perioodil 2007-2012 meetme 2.2 raames esitatud 97 taotlust, millest heakskiidu otsuse on saanud 95, kogusummas 1 203 673 eurot. Toetuse väljamakseid on tehtud 71-le projektile 500 403 euro ulatuses, millest 375 302 eurot on eraldanud Euroopa Liit (vt tabel 2). 31.12.2012 seisuga on lõplikult välja makstud 49 projekti. Väljamaksmata on jäänud 63 eurot, mille põhjuseks oli taotleja loobumine investeringust.

Meede 2.3 – investeringud töötlemisse ja turustamisse

Meetme eesmärk on kalandustoodete või veetaimede töötlemise arendamine ja kaasajastamine, tootearenduse stimuleerimine, töötlemisest tuleneva keskkonnakoormuse vähendamine.

2012. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud ning määramisotsuseid ei tehtud.

Tabel 16. Meetme 2.3 rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	4	1 201 547	540 067	405 050
IDA-VIRUMAA	3	516 156	212 896	159 672
LÄÄNEMAA	2	376 247	156 624	117 468
PÄRNUMAA	4	415 662	207 831	155 873
SAAREMAA	4	633 852	279 952	209 964
TARTUMAA	1	316 070	158 035	118 526
KOKKU	18	3 459 536	1 555 404	1 166 553

2012. aastal maksti toetustena välja 1 555 404 eurot, mille abil teostati investeringuid 3 459 536 euro eest (vt tabel 16). Maakondade lõikes läks suurim summa ehk 35% Harjumaale. Tegevuste lõikes maksti suurim summa käitlemise seadmete ostmiseks, kapitalirendiks ja paigaldamiseks – 766 321 eurot (vt tabel 17).

Tabel 17. Meede 2.3 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Investeeringutoetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenus	0	0	0	0	0	0	1	959	479
Jäätmete käitlemise, kahjutustamise, tootmise kõrvalsaaduste käitlemise ja tehnoloogilise liini ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	20 400	10 200
Jäätmete käitlemise, kahjutustamise, tootmise kõrvalsaaduste käitlemise seadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	2 555	1 276
Kvaliteedikontrolliks vajaliku seadme, sh integreeritud infotehnoloogiaseadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	3	36 368	18 184
Käitlemise seadmete ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	26	1 695 452	766 321
Külmatootmiseseadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	2	491 487	198 129
Laotõstuki ostmine või kapitalirent	0	0	0	0	0	0	5	109 249	53 098
Paikse kütteseadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	4	194 890	87 863
Pakkeliini ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	28 500	14 233
Puhastuseadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	8	174 547	83 374
Tehnoloogilise liini ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	4	644 905	297 607
Töötlemiseks vajaliku ehitise, sh külmi- ja laohoone ehitamine	0	0	0	0	0	0	1	60 225	24 640
KOKKU	0	0	0	0	0	0	57	3 459 536	1 555 404

2012. aastal tehti ka üks toetuse tagasinõude otsus summas 60 499 eurot, mis aasta jooksul ka tagasi laekus (vt tabel 1).

Kohapealseid kontrole aruandeaastal läbi ei viidud.

Kokku on perioodil 2007-2012 esitatud 65 taotlust, millest määramisotsuse on saanud 62, kogusummas 15 112 372 eurot (vt tabel 2). Väljamakseid on tehtud 11 098 323 euro ulatuses, millest 8 323 741 eurot on eraldanud Euroopa Liit 31.12.2012 seisuga on 51 projektile toetus lõplikult väljamakstud. Väljamaksmata on jäänud 3 270 952 eurot. Peamine põhjus on loobumine investeeringu teostamisest kas osaliselt või täielikult ning ka investeeringu odavnemine.

2012. aastal toimus kuus ekspertiisi vaidlustust. Neist viiele, mis olid seotud haldusmenetluse seaduse rikkumistega, tehti vaideotsused taotlejate kasuks. Üks vaie kuuest on veel menetluses.

Korraldusametuse hinnangul oli meede taotlejate hulgas populaarne, mis viitab investeeringute tegemise vajadusele kalatöötlemissektoris. Võttes aluseks väljamaksete tempo, võib prognoosida, et enamus heakskiidetud projekte ka lõpetatakse (kalatöötlemissektoris tegutsevatel keskmise suurusega ja pika ajalooga ettevõtetel on parem ligipääs laenuvahendite kättesaadavusele).

III PRIORITEETNE SUUND – ÜHIST HUVI PAKKUVAD MEETMED

Hinnang kolmanda telje indikaatorite saavutamisele

Tootjaorganisatsioonide liikmete toodetud toodangu osakaalu kontrolltase oli 2010. aastaks määratud 37%, kuid tegelik saavutustase 2010. aastal oli lausa üle 90% (92,2%), mis ületas märgatavalt 2010. aasta kontrolltaseme ning samuti programmi lõpu sihttaseme (40%). Kui 2011. aastal ilmnes antud näitajas raskete ilmastikuolude tõttu tootjaorganisatsioonide liikmete kalapüügikvootide osalisest kasutamata jätmisest tingitud langus (86%), siis 2012. aastal tõusis tootjaorganisatsioonide liikmete toodetud toodangu osakaal taas 92%-ni.

Tootjaorganisatsioonide loomine ning nendega liitumine on läinud üle ootuste hästi. Eesti on hetkel tunnustuse saanud 4 tootjaorganisatsiooni. Edukas tootjaorganisatsioonide loomine on hästi mõjunud ka meetme 3.1 (ühisinvesteeringud) rakendamisele.

Näitajat liikide arv, mille kudemisalade olukorda on parandatud, mõõdetakse lõpetatud projektide alusel. Kuna 2010. aasta lõpu seisuga ei olnud ühtegi lõpetatud projekti, jäi kontrolltase 2 saavutamata. 31.12.2012 seisuga on lõpetatud 1 projekt.

Eesti tööstuskalaliikide kudealade olukorda uuriva projekti tulemused selguvad 2013. a novembris. Korraldusametuse hinnangul on programmi lõpu sihttase (4 liiki) saavutamine reaalne.

Meetme 3.3 indikaator (Lossimiste protsentuaalne osakaal toetust saanud sadamates) on 31.12.2012 seisuga 0%, kuna antud meetme raames toimus esimene taotlusvoor alles 2012. aasta suvel. Eesti Mereinstituut viis 2010. aastal läbi uuringu „Traallaevade poolt kasutatavat sadamate moderniseerimisvajaduse analüüs”. Uuringu eesmärgiks oli hinnata traalpüügiga seotud sadamate hetkeolukorda, arenguplaane ja investeeringuvajadusi ning sellega seonduvaid aspekte. Võttes arvesse uuringu tulemusi töötati välja meetme 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus” rakendamise määrus, mis jõustus 16.01.2012. Korraldusametuse hinnangul on programmi lõpuks seatud sihttaseme saavutamine reaalne.

Hinnang kolmanda telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et kolmanda telje rakendamine on läinud ootuspäraselt. 2012. aastal rakendus viimase EKF meetmena meede 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus”, mille määrus jõustus 16.01.2012.

Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Ühisinvesteeringud” rakendamine on läinud üle ootuste hästi ning sellest annavad tunnistust ka aktiivselt toimivad tootjaorganisatsioonid, kuhu kuulub suurem osa Eesti püügisektoris tegutsevatest ettevõtetest.

Meetme 3.1.2 “Muud ühistegevused” raames on toetuste määramine toimunud plaanipäraselt, kuid vähene väljamaksete tase on seotud projektide pikaajalise iseloomuga. Sama võib öelda ka meetmete 3.2 „Veeloomastiku ja –taimestiku kaitse ja arendamine” ning 3.5 „Katseprojektid” kohta.

Meede 3.1 – ühisinvesteeringud

Meetme eesmärk on kalandustoodete kvaliteedi ning tarnete aastaringse stabiilsuse tõstmine läbi tootjaorganisatsioonide arendamise. Eestis tegutseb neli kalatoodete tootjate ühendust ehk tootjaorganisatsiooni. Eesti Kalapüügiühistu, Eesti Traalpüügi Ühistu ja Eesti Kutseliste Kalurite Ühistu koondavad Eesti suurimaid traalipüügifirmasid ning ühistute eesmärk on läbi erinevate turukorralduslike meetmete tagada oma liikmete toodangule võimalikult head turustustingimused.

Kalakasvatavate Ühistu Ecofarm on ainus Eestis tegutsev tootjaorganisatsioon, mis omab tunnustust vesiviljelusvaldkonnas (tunnustatud 2010. a) ning tunnustust omatakse vikerforelli ja angerja osas.

2012. aastal toimus taotluste vastuvõtt ajavahemikul 17.12.2012-19.12.2012. Laekus üks taotlus Harjumaalt, summas 635 577 eurot (vt tabel 18). Määramisotsuseid aruandeaastal ei tehtud.

Tabel 18. Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Ühisinvesteeringud” rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	847 436	635 577	1	1 078 033	808 525	606 394
LÄÄNEMAA	0	0	0	2	1 645 986	1 234 423	925 817
KOKKU	1	847 436	635 577	3	2 724 020	2 042 948	1 532 211

2012. aastal maksti toetustena välja 2 042 948 eurot (vt tabel 18). Suurim summa ehk 993 529 eurot läks külmveoki ostu toetamiseks (vt tabel 19).

Tabel 19. Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevus “Ühisinvesteeringud” tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Eluskalaveoki ostmine	1	59 586	44 690	0	0	0	1	78 000	58 500
Kalandustoodete käitlemise seadme ja tehnoloogiliste liinide ostmine ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	2	887 886	665 848
Külmikeoki ostmine	0	0	0	0	0	0	5	1 324 705	993 529
Laotõstuki ostmine	0	0	0	0	0	0	1	19 890	14 918
Pakkeliini ostmine ja paigaldamine	1	97 800	73 350	0	0	0	2	5 900	4 425
Toetatava tegevusega seotud projekteerimistö maksumus	2	8 900	6 675	0	0	0	0	0	0
Tootmise kõrvalsaaduste käitlemise seadme ja tehnoloogilise liini ostmine ja	0	0	0	0	0	0	2	407 638	305 729

paigaldamine									
Uue külm- ja laohoone ehitamine	1	681 150	510 863	0	0	0	0	0	0
KOKKU	5	847 436	635 577	0	0	0	13	2 724 020	2 042 948

Aruandeaastal kohapealseid kontrolle ei teostatud.

Kokku on perioodil 2007-2012 alameetme 3.1.1 raames esitatud 9 taotlust, millest 6 on saanud määramisotsuse kogusummas 10 017 706 eurot (vt tabel 2). Väljamakseid on tehtud 9 545 944 euro ulatuses, millest 7 159 458 eurot on eraldanud Euroopa Liit. 31.12.2012 seisuga on lõplikult väljamakstud neli projekti. Väljamaksmata on jäänud 323 eurot, mille põhjustas investeringu odavnemine.

Korraldusasutuse hinnangul on meede rakendunud ootuspäraselt ning kõik projektid ka lõpetatakse. Toetatud projektide tulemusena kujuneb välja logistiline võrgustik, mis võimaldab tagada püütud kala ühtlase kõrge kvaliteedi, mis omakorda suurendab tootjaorganisatsioonide konkurentsivõimet nii sise- kui ka välisurgudel.

Meede 3.1 - muud ühistegevused

Meetme eesmärgiks on säästlikum kalavarude kasutamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on selektiivsemate kalapüügivahendite arendamine, kalurite sissetulekute stabiilsemaks muutmine ning koostöö soodustamine kalandussektori erinevate huvigruppide vahel.

Aruandeaastal toimus taotluste vastuvõtt perioodil 27.08.2012-03.09.2012. Esitati 6 taotlust kogusummas 1 842 627 eurot (vt tabel 20).

Tabel 20. Meetme 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Muud ühistegevused” rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	2	129 500	129 500	2	129 500	129 500	97 125	0	0	0	0
JÄRVAMAA	1	839 272	839 272	1	839 272	839 272	629 454	0	0	0	0
LÄÄNE-VIRUMAA	1	99 980	99 980	1	70 000	70 000	52 500	0	0	0	0
TARTUMAA	2	773 875	773 875	2	773 875	773 875	580 406	1	19 279	19 279	14 459
KOKKU	6	1 842 627	1 842 627	6	1 812 647	1 812 647	1 359 485	1	19 279	19 279	14 459

Kõik taotlused said ka heakskiidu otsuse kogusummas 1 812 647 eurot (vt tabelid 20 ja 21). Tegevuste lõikes määrati suurimad summad elukestva õppe korraldamiseks, teadlaste ja kalandussektoris tegutsevate isikute partnerluse edendamiseks – 839 272 eurot, ning kalavarude säästavaks majandamiseks ja säilitamiseks – 773 875 eurot.

Tabel 21. Meetme 3.1 “Ühistegevused” tegevus “Muud ühistegevused” tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Elukestva õppe korraldamine, teadlaste ja kalandussektoris tegutsevate isikute partnerluse edendamine	1	839 272	839 272	1	839 272	839 272	0	0	0
Erinevate kalandussektori sidusrühmade koostöö korraldamine ning kogemuste ja parimate tavade vahetamine	1	99 980	99 980	1	70 000	70 000	0	0	0
Kala- ja vesiviljelustoodete turu selguse ja jälgitavuse suurendamine	1	38 000	38 000	1	38 000	38 000	0	0	0
Kalavarude säästev majandamine ja säilitamine	2	773 875	773 875	2	773 875	773 875	2	19 279	19 279
Toidu kvaliteedi ja ohutuse parandamine	1	91 500	91 500	1	91 500	91 500	0	0	0
KOKKU	6	1 842 627	1 842 627	6	1 812 647	1 812 647	2	19 279	19 279

2012. aastal maksti toetuseid välja 19 279 euro ulatuses (vt tabel 20 ja 21).

Aruandeaastal kohapealseid kontrolle ei teostatud.

Kokku on perioodil 2007-2012 alameetme 3.1.2 raames esitatud 17 taotlust, mis kõik on saanud ka määramisotsuse kogusummas 5 817 864 eurot (vt tabel 2). Toetustena on väljamakstud 310 716 eurot, millest 233 037 eurot on eraldanud Euroopa Liit. 31.12.2012 seisuga on 2 projekti lõplikult väljamakstud.

Meede 3.2 - veeloomastiku ja taimestiku kaitse ja arendamine

Meetme eesmärgiks on kalavarude loodusliku taastootmisvõime parandamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on kudealade ja kalakoelmute taastamine, hooldamine, laiendamine ja parendamine ning kunstkoelmute rajamine ja paigaldamine.

Aruandeaastal meetme raames taotlusi vastu ei võetud ning määramisotsuseid ei tehtud.

Tabel 22. Meetme 3.2 rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	63 900	63 900	47 925
TARTUMAA	1	60 270	60 270	45 202
KOKKU	2	124 170	124 170	93 127

2012. aastal maksti toetustena välja 124 170 eurot. Summa jagunemine maakondade lõikes on toodud tabelis 22 ning tegevuste lõikes tabelis 23.

Tabel 23. Meede 3.2 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kunstkoelmute rajamine ja paigaldamine	1	60 270	60 270
Taasasustamine, kui see on Euroopa Liidu õigusaktiga otseselt ette nähtud kaitsemeede	1	63 900	63 900
KOKKU	2	124 170	124 170

Aruandeaastal kohalikke kontrole ei teostatud.

Kokku on perioodil 2007-2012 meetme 3.2 raames esitatud 5 taotlust, millest heakskiidu otsuse on saanud 4, kogusummas 740 672 eurot (vt tabel 2). Väljamakseid on tehtud summas 210 758 eurot, millest 158 069 eurot on eraldanud Euroopa Liit. Seisuga 31.12.2012 on lõplikult välja makstud üks projekt.

Meede 3.3 – kalasadamate investeeringutoetus

Meetme eesmärk on traalpüügi sektorile vajaliku kaasaegse sadamate võrgustiku arendamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on töötingimuste ja ohutuse parandamine kala lossimiseks kasutatavates sadamates, kalalaevade hooldamise ja varustamise tingimuste parandamine, samuti kalalossimisega seotud negatiivsete keskkonnamõjude vähendamine.

Käesoleval aastal toimus taotluste vastuvõtt ajavahemikul 23.07.2012-25.07.2012. Laekus üks taotlus summas 5 640 648 eurot (vt tabel 24).

Tabel 24. Meede 3.3 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalalaeva hooldamiseks ja remondiks vajaliku ehitise ehitamine	2	1 189 834	862 221
Kalalaeva hooldamiseks ja remondiks vajaliku seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	1	207 730	185 000
Püügivahendite ja muu varustuse säilitamiseks vajaliku ehitise ehitamine	1	136 210	122 230
Sadama sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajaliku ehitise ehitamine	5	9 577 019	3 719 132
Sadama tehnosüsteemi ehitamine	2	292 353	225 000
Toetatava tegevuse projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö maksumus	2	5 250	4 600
Toetatava tegevusega seotud projekteerimistöö maksumus	4	10 210	8 965
Tolmuvaba teekatte paigaldamine või uuendamine	2	628 041	513 500
Kokku	19	12 046 647	5 640 648

Suurim summa taotleti sadama sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajaliku ehitise ehitamiseks – 3 719 132 eurot.

Määramisi ja makseid meetme 3.3 raames aruandeaastal ei tehtud.

Meede 3.4 – uute turgude arendamine ja reklaamkampaaniad

Meetme eesmärk on propageerida kalandustoodete tarbimist ja uusi tooteid ning leida kala- ja vesiviljelustoodetele uusi turuväljundeid.

2012. aastal võeti taotlusi vastu ajavahemikul 10.09.2012-14.09.2012. Eesti Kalaliit esitas viis taotlust, mille raames taotles toetust 600 000 euro ulatuses messidel või näitustel osalemiseks (vt tabel 25). PRIA rahuldab kõik taotlused samas summas.

Tabel 25. Meede 3.4 tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Messil või näitusel osalemine	5	600 000	600 000	5	600 000	600 000	18	662 238	662 238
KOKKU	5	600 000	600 000	5	600 000	600 000	18	662 238	662 238

2012. aastal maksti toetusi välja 662 238 euro ulatuses (vt tabel 25).

Kohapealseid kontrole meetme raames aruandeaastal ei teostatud.

Kokku on perioodil 2007-2012 meetme 3.4 raames esitatud 28 taotlust, millest heakskiidu on saanud 27, kogusummas 2 679 329 eurot (vt tabel 2). Toetusi on väljamakstud summas 2 238 306 eurot, millest 1 678 730 eurot on eraldanud Euroopa Liit. 31.12.2012 seisuga on lõplikult väljamakstud 21 projekti. Seoses planeeritud investeeringu odavnemisega on PRIA jätnud väljamaksmata 23 603 eurot.

Korraldusametuse hinnangul rakendus meede ootuspäraselt ning võib prognoosida, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse.

Meede 3.5 – katseprojektid

Meetme eesmärgiks on toetada innovatsiooni kalandussektoris, saavutada kalavarude säästlikum kasutamine läbi uuenduslike tehnoloogiate ja meetodite.

2012. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud, määramisotsuseid ega väljamakseid ei tehtud (vt tabel 1).

Kogu perioodi jooksul on meetme 3.5 raames esitatud 1 taotlus summas 213 464, mis sai samas summas ka heakskiidu otsuse (vt tabel 2). Väljamakseid 31.12.2012 seisuga veel tehtud ei ole.

IV PRIORITEETNE SUUND – KALANDUSPIIRKONDADE JÄTKUSUUTLIK ARENG

Hinnang neljanda telje indikaatorite saavutamisele

Kohalikes aktiivrühmades tegutsevate kalurite protsentuaalse osakaalu 2010. aasta kontrolltaseme oli 15% ning programmi lõpu sihttase 25%, mis ületati juba 2010. aastal, mil tegelik saavutustase oli 33%. Kui 31.12.2011.a seisuga oli kohalikes aktiivrühmades tegutsevate kalurite protsentuaalne osakaal tõusnud 35%-ni, siis 2012. aasta lõpuks oli tegelik saavutustase langenud uuesti 33%-ni.

Perioodi lõpu sihttaseme (40%) ületab märgatavalt ka aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus. 31.12.2012.a seisuga on aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus 67%.

Projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal oli 31.12.2011.a seisuga 34%, ületades küll 2010. aasta kontrolltaseme (20%), kuid jäädes alla perioodi lõpu sihttaseme (40%). Sihttase ületati 2012. aasta lõpuks, mil projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal oli hüppeliselt kasvanud 68%-ni.

31.12.2012. a seisuga on kõik kalanduspiirkonnad kaetud arengustrateegiatega, millest lähtuvalt võib öelda, et perioodi lõpu sihttase (60%) on ületatud.

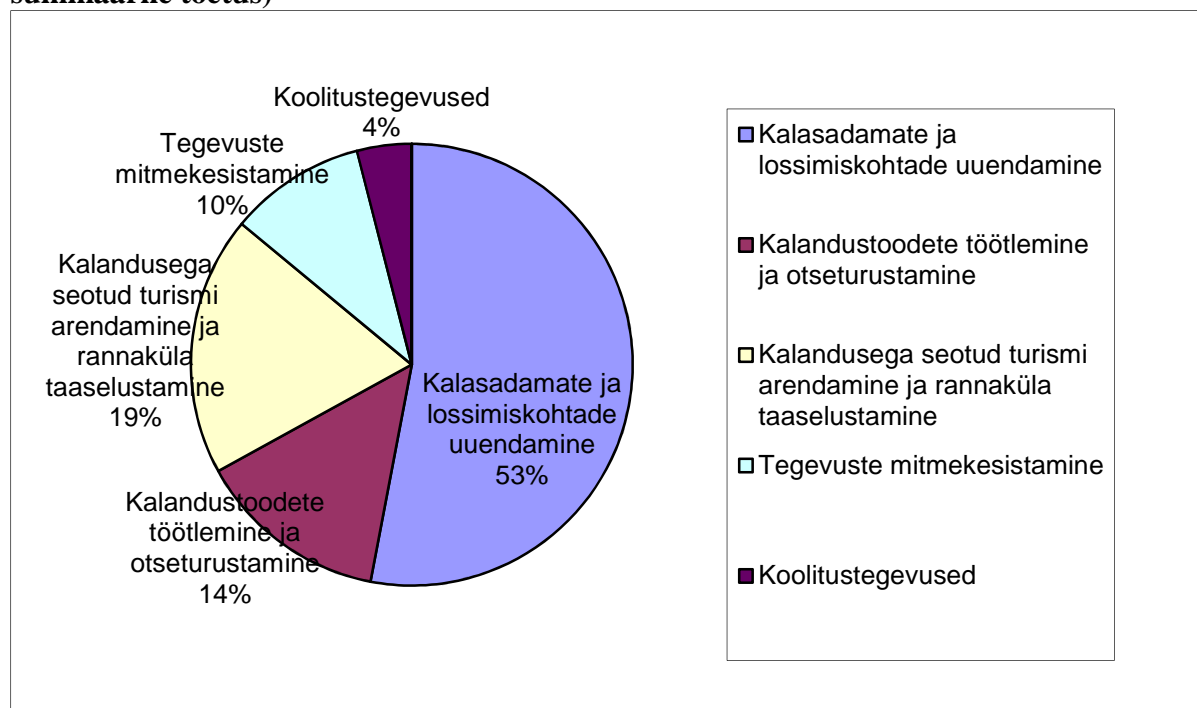
Hinnang neljanda telje rakendamisele

Meetme rakendamine on indikaatorite saavutustasemete prognoose aluseks võttes hästi käivitunud ning rakendusprotsessi jooksul ei ole ka tagasilangusi tulemuste osas.

2012. aasta on sarnaselt 2011. aastale olnud kalanduse tegevusgruppidele aktiivne projekti taotlusvoorude läbiviimise ja projektide menetlemise aeg. Kolmekordistunud on lõplikult väljamakstud projektide arv – kui 2011. aasta lõpu seisuga oli lõpetatud projekte 62, siis 31.12.2012.a seisuga juba 191. Võrreldes 2010. aastaga on suurenenud väikeettevõtjate toetamine rannapiirkondades, millele on kaasa aidanud nii kalanduse tegevusgruppide poolt toetatud ja korraldatud koolitused potentsiaalsetele taotlejatele kui ka muud teavitamise ja avalikustamisega seotud tegevused neljanda telje teemadel. Eriti on suurenenud FIE-de osakaal toetuse taotlemisel 9%-dilt 27%-ile ning osaihingute puhul 32%-dilt 36%-ile.

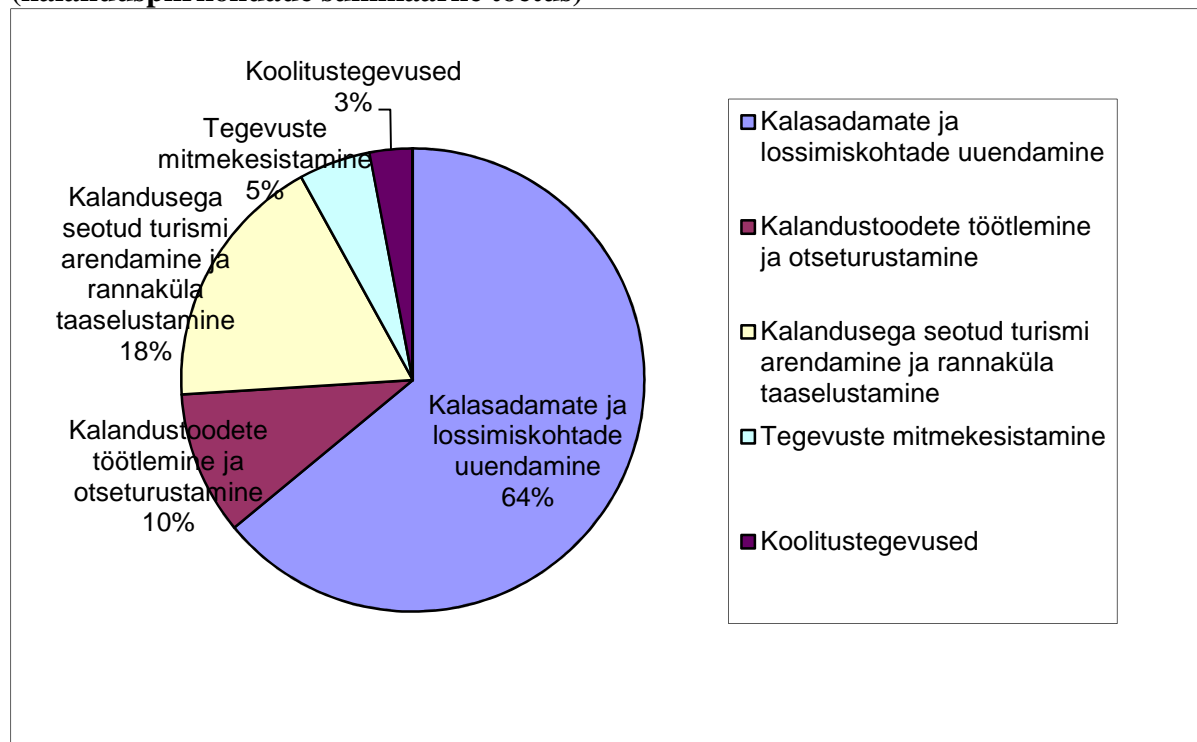
Taotlemise aktiivsust tegevussuundade vahel võib pidada proportsionaalseks strateegiates toodud finantsprognoosidele (vt joonis 4 ja 5).

Joonis 4. Toetussumma jaotuse prognoos tegevussuundade vahel (kalanduspiirkondade summaarne toetus)

Allikas: Maamajanduse Infokeskus 2010

Joonis 5. Toetussumma jaotus tegevussuundade vahel seisuga 31.12.2012 (kalanduspiirkondade summaarne toetus)

Allikas: Põllumajandusministeerium

Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamise ja turismi arendamise kui prognoositult kahe kõige finantsmahukama tegevussuuna taotlemine on jätkuvalt aktiivne olnud ka 2012. aastal. Ootuspäraselt on neis tegevussuundades suurenenud väljamaksete osakaal. Loogilise jätkuna sadamatesse tehtud investeringutele on tõusnud heakskiidetud (77 projekti) ja osaliselt või lõplikult väljamakstud (46 projekti) projektitoetuste arv kalandustoodete töötlemise ja otseturustamise tegevussuunas. Strateegiate põhjal finantseerimise prioriteetsuselt neljandal ning viiendal kohal olevad tegevussuunad, tegevuste mitmekesistamine ja koolitustegevus, on olnud stabiilsed nii määramiste kui väljamaksete osas.

Kalanduse tegevusgruppid on jätkuvalt aktiivsed kaasa rääkimas kohalikku arengut ja kogu sektorit puudutavates küsimustes ning on partnerorganisatsioonid riigile, esindades ranna- ja sisevete kalurkonna huve.

Meede 4.1 – kalanduspiirkondade säästev areng (tegevusgruppide toetus)

Meetme eesmärk on aidata kaasa rannakalanduspiirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele arengule, arvestades piiratud kalavarudega.

Aruandeaastal uusi taotlusi vastu ei võetud ning ei tehtud ka määramisi (vt tabel 26).

Tabel 26. Meetme 4.1 (tegevusgruppide toetus) rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	70 002	70 002	52 501
HIIUMAA	1	45 538	45 538	34 153
JÕGEVAMAA	1	59 397	59 397	44 548
LÄÄNEMAA	1	45 879	45 879	34 409
LÄÄNE-VIRUMAA	1	57 279	57 279	42 959
PÄRNUMAA	1	48 056	48 056	36 042
SAAREMAA	1	73 575	73 575	55 181
VILJANDIMAA	1	37 924	37 924	28 443
KOKKU	8	437 651	437 651	328 237

Tabel 27. Meede 4.1 (tegevusgruppide toetus) eelarved piirkondade lõikes aastal 2012

Piirkond	Tegevusgrupp	Maksmine		
		Taotluste arv	Toetuse summa	EKF toetus
Hiiumaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING HIIUKALA	1	45 538	34 153
Läänemaa piirkond	LÄÄNEMAA RANNAKALANDUSE SELTS	1	45 879	34 409
Peipsi järve piirkond	MITTETULUNDUSÜHING PEIPSI KALANDUSPIIRKONNA ARENDAJATE KOGU	1	59 397	44 548
Pärnumaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING LIIVI LAHE KALANDUSKOGU	1	48 056	36 042
Saaremaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING SAARTE KALANDUS	1	73 575	55 181

Soome lahe idapiirkond	VIRUMAA RANNAKALURITE ÜHING	1	57 279	42 959
Soome lahe läänepiirkond	HARJU KALANDUSÜHING	1	70 002	52 501
Võrtsjärve piirkond	MITTETULUNDUSÜHING VÕRTSJÄRVE KALANDUSPIIRKOND	1	37 924	28 443
KOKKU		8	437 651	328 237

Aruandeaastal maksti toetustena välja 437 651 eurot (vt tabel 26 ja 27).

Aruandeaastal teostati meetme raames 2 kohapealset kontrolli, mille tulemusena nõuetele mittevastavusi ei tuvastatud.

Kokku on perioodil 2007-2012 toetustena väljamakstud 1 832 637 eurot, millest 1 374 475 eurot on eraldanud Euroopa Liit (vt tabel 2). Tagasilaekunud on 206 eurot. Taotletud, määratud ja makstud summad tegevuste lõikes on esitatud tabelis 28 (kusjuures määratud ja makstud summadest on tagasilaekumised maha arvestatud).

Tabel 28. Meede 4.1 (tegevusgruppide toetus) tegevuste lõikes perioodil 2007-2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Eksperti või väliseksperti teenuse kulud. Strateegia väljatöötamisega seotud uuringu või eksperthinnangu tellimise kulud	8	129 098	129 098	8	129 098	129 098	89	113 562	113 562
Koolituse, seminari ja infopäeva korraldamise kulud	9	120 560	120 560	10	120 355	120 355	144	97 504	97 504
Mootorsõiduki kapitalirendi või ostmise kulud	4	61 330	61 330	4	61 330	61 330	5	58 985	58 985
Personalikulud ja tegevusgrupi juhatuse liikme või töötaja lähetuse kulud	8	986 392	986 392	8	986 392	986 392	218	902 861	902 861
Riigisisese ja välisriigis toimival seminaril, konverentsil, messil või õppereisil osalemise kulud. Väliskülaliste vastuvõtuga seotud kulud	11	425 122	425 122	11	425 122	425 122	110	364 923	364 923
Tegevusgrupi tööruumi kontoritehnika ja sisustuse ostmine või kapitalirendi kulud; tööruumi parendamise, sellega seotud maaala korrastamise ja viitade paigaldamise kulud	8	59 642	59 642	8	59 642	59 642	68	58 785	58 785
Veebilehe loomise, haldamise ja arendamise kulud. Infomaterjali koostamise ja trükkimise kulud	8	69 388	69 388	8	69 388	69 388	145	49 036	49 036
Üldkulud	8	215 351	215 351	8	215 351	215 351	220	186 776	186 776
KOKKU	64	2 066 884	2 066 884	65	2 066 679	2 066 679	999	1 832 432	1 832 432

Meede 4.1 – projektitoetus

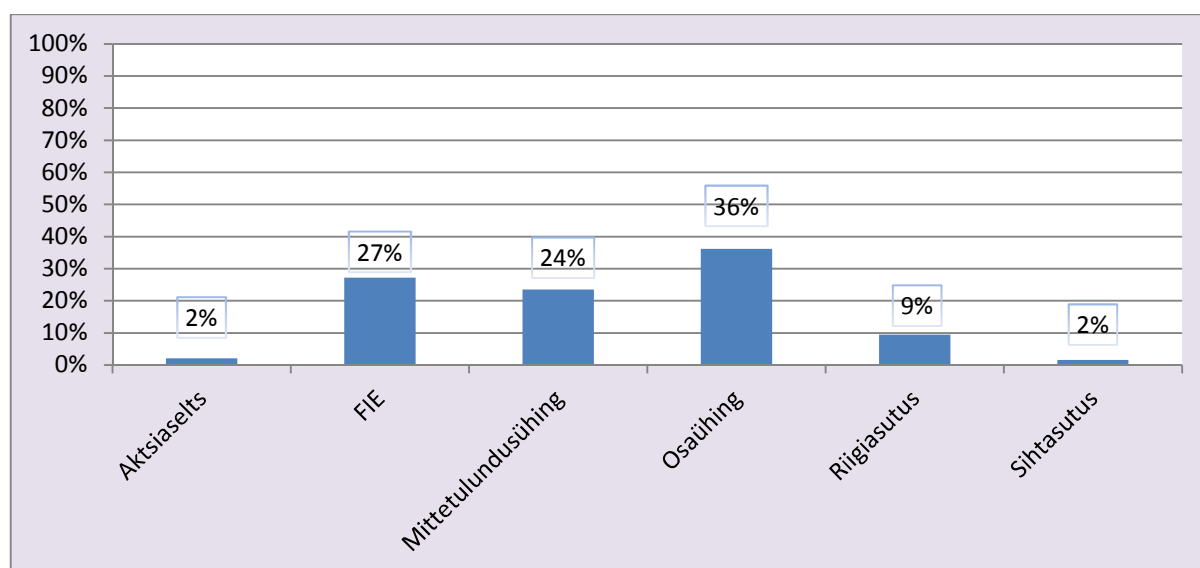
Toetuse eesmärk on aidata kaasa rannakalanduse piirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele arengule arvestades piiratud kalavarudega.

Aruandeaastal oli avatud neli taotlusvooru (05.03.2012-19.03.2012, 27.06.2012-09.07.2012, 14.09.2012-26.09.2012, 12.11.2012-19.11.2012).

Kokku esitati 191 taotlust üheteistkümnest maakonnast kogusummas 6 167 348 eurot (vt tabel 29). Kõige intensiivsem taotlemine oli Saare (31 taotlust) ja Lääne (30 taotlust) maakondades. Ettevõtlusvormide lõikes esitasid enim taotlusi osatühingud, FIE-d ja mittetulundusühingud (vt joonis 6).

Tabel 29. Meetme 4.1 (projektitoetus) rakendamine maakondade lõikes aastal 2012

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	5	870 147	463 236	15	892 320	728 176	546 132	8	147 266	124 894	93 670
HIIUMAA	26	578 295	466 205	23	688 769	550 080	412 560	26	890 263	709 648	532 236
IDA-VIRUMAA	13	477 688	325 936	13	643 691	441 329	330 997	10	437 501	372 783	279 587
JÕGEVAMAA	16	672 092	500 391	13	490 527	381 683	286 262	15	603 719	460 307	345 230
LÄÄNEMAA	30	976 622	775 923	29	937 507	654 442	490 832	32	914 769	744 827	558 620
LÄÄNE-VIRUMAA	9	387 804	339 043	11	436 562	314 390	235 792	10	390 059	294 190	220 643
PÕLVAMAA	4	154 823	91 556	4	364 530	253 751	190 313	3	477 847	391 090	293 317
PÄRNUMAA	22	1 252 753	939 268	17	886 458	749 450	562 087	15	1 265 935	1 008 879	756 659
SAAREMAA	31	2 092 129	1 691 854	28	1 201 988	942 702	707 026	33	1 297 586	1 036 266	777 199
TARTUMAA	22	518 346	379 186	19	475 218	350 346	262 759	15	477 855	373 631	280 223
VILJANDIMAA	13	547 081	194 751	15	776 904	358 522	268 891	13	182 062	127 132	95 349
KOKKU	191	8 527 780	6 167 348	187	7 794 475	5 724 869	4 293 651	180	7 084 862	5 643 647	4 232 734

Joonis 6. Meetme 4.1 (projektitoetus) esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Aruandeaastal tehti määramisotsus 187 taotlusele kogusummas 5 724 869 eurot. Heakskiidetud taotlused pärinesid 2010., 2011. ja 2012. aasta taotlusvoorudest. Maakondlikus võrdluses suurim summa määrati Saare maakonda – kokku 942 702 eurot (vt tabel 29). Tegevuste lõikes eraldati suurim summa kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamiseks – kokku 2 901 630 eurot (vt tabel 30). Mittemääramise otsuseid tehti aruandeaastal 42.

Tabel 30. Meede 4.1 (projektitoetus) tegevuste lõikes aastal 2012

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Investeeringuga seotud maaostu kulu, mis moodustab kuni 10% abikõlblikest kuludest	1	197	148	0	0	0	0	0	0
Kaasnev tellitud projekteerimistöö	28	82 646	69 740	32	42 408	32 249	31	61 733	50 768
Kalandusega seotud turismi arendamine ja rannakülade taaselustamine	125	1 671 623	1 139 989	157	1 765 480	1 231 692	156	1 336 766	959 896
Kalandustoodete töötlemine ja otseturustamine	79	1 329 751	659 340	77	1 857 486	975 978	46	507 992	304 791
Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine	60	4 649 792	3 702 045	52	3 365 086	2 901 630	106	4 384 793	3 713 800
Kavandatava projektiga seotud keskkonnamõju hindamise maksumus	2	2 070	1 815	2	2 070	1 815	1	1 050	1 050
Koolitustegevus	26	123 921	123 734	24	194 478	193 704	19	184 345	183 571
Kulu, mis kaasneb kohustusega näidata, et tegemist on Euroopa Kalandusfondi toetuse abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ettenähtud sümbolikat ja teavitustegevusi	15	1 928	1 458	9	1 007	682	11	457	390
Omanikujärelevalve tegemise kulu, mis moodustab kuni 3% ehitamise maksumusest	11	29 642	24 738	8	17 799	13 978	4	2 046	1 421
Projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline uurimistöö ning hüdrogeoloogiline ja hüdroloogiline uuring	5	3 041	2 829	3	1 482	1 377	5	9 595	8 630
Taotluse ja neis esitatud andmeid töendavate dokumentide koostamiseks tellitud tööde ja teenuste maksumus	65	69 062	48 159	56	67 141	48 270	43	35 465	26 903
Tegevuste mitmekesistamine	64	564 106	393 354	60	480 038	323 494	76	560 620	392 427
KOKKU	481	8 527 780	6 167 348	480	7 794 475	5 724 869	498	7 084 862	5 643 647

2012. aastal maksti toetustena välja 5 643 647 eurot (vt tabelid 29 ja 30). Tehti ka kaks toetuse tagasinõude otsust kogusummas 2 217 eurot. Tagasi laekus sellel aastal 195 eurot.

Teostati 173 kohapealset kontrolli. Nõuetele mittevastavus tuvastati 19 juhul.

Kokku on perioodil 2007-2012 meetme 4.1.1 raames esitatud 493 taotlust, millest heakskiidu on saanud 372, kogusummas 15 509 081 eurot (vt tabel 2). Toetuseid on väljamakstud summas 9 889 613 eurot, millest 7 417 207 eurot on eraldanud Euroopa Liit. Seisuga 31.12.2012 on lõplikult väljamakstud 191 projekti. Väljamaksmata on jäänud 115 498 eurot, mille peamiseks põhjuseks on investeeringu odavnemine, aga ka investeeringust loobumine ja investeeringu mitteabikõlblikuks osutumine.

2012. aastal menetleti meetme 4.1 raames viis valet. Neist kolm olid seotud kulude suuruse ja abikõlblikkusega ning taotleja kasuks tehti neist üks otsus. Üks valet oli seotud

paremusjärjestusega – otsus tehti taotleja kasuks. Viimane vaie oli seotud investeringu abikõlblikkusega ning see otsus tehti PRIA kasuks.

3.5. Seiretegevuse korraldamine

Euroopa Kalandusfondi seire korraldus lähtub nõukogu määruse (EÜ) 1198/2006 artiklites 62-67 toodud nõuetest. EKFi korraldusasutus on Põllumajandusministeerium, kes vastutab seiresüsteemi koordineerimise ja toimimise eest. Peamine roll EKFi seiresüsteemi koordineerimisel on Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakonnal. Põllumajandusministri käskkirjaga kehtestatakse kogu Euroopa Kalandusfondi 2007-2103 seire korraldus. Käskkirjas reguleeritakse toetuse kasutamise seirearuannete esitamise kord ja vastavad tähtjad. Seireandmete kogumisel tuginevad Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakond ja PRIA rakenduskava prioriteetsete suundade füüsilistele ja finantsilistele näitajatele, erinevatele uuringutele, ekspertide aruannetele, hindamistulemustele ja statistikale.

Põllumajandusministeerium koostab nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.08.2006, lk 1–44) artiklis 67 nimetatud iga-aastase rakenduskava seire aruande. Aastaaruandluse teostamisel kasutatakse Euroopa Komisjoni poolt soovitatud aruande vormi. Prioriteetsete suundade aastaaruande (Euroopa Komisjoni poolt soovitatud aruande vormil) esitab PRIA elektrooniliselt ja paberkandjal jooksva aasta 15. aprilliks. Põllumajandusministeerium koondab prioriteetsete suundade aastaaruandest saadud teabe ning koostab selle alusel rakenduskava seire aastaaruande. Põllumajandusministeerium esitab seirekomisjoni poolt kinnitatud rakenduskava seire aastaaruande Euroopa Komisjonile elektrooniliselt järgmise aasta 30. juuniks. Esimest korda esitati aruanne 2008. aastal. Euroopa Kalandusfondi raames koostatud seirearuannetega on võimalik tutvuda EKFi veebilehel www.agri.ee/ekf.

Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklile 63 moodustati EKF seirekomisjon põllumajandusministri 12. aprilli 2011. a käskkirjaga nr 69 „Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni moodustamine ning selle töökord”.

Väljaspool iga-aastast seiretsükli vaatavad korraldusasutus ja sertifitseerimisasutus andmeid (eriti määratud ja väljamakstud summade kohta) regulaarselt üle, et veenduda, kas rakendamine kulgeb soovitud rütmis ning kas on täheldada puudujääke, millega tuleb tegelema asuda. Selleks esitab PRIA iga kuu eelmise kuu lõpu seisuga rakendamise aruande korraldusasutuse poolt kehtestatud vormil.

Vastavalt rakenduskavale kogutakse seireandmeid mitmel rakendustasandil sõltuvalt prioriteetsete suundade indikaatorite iseloomust. Seega kogutakse seireandmed kokku suures osas just projektitasandil – küll aga võib saavutustasandeid täpsustada ka uuringute ja hindamiste või üldstatistika abil. Lisaks rakenduskavas määratletud ja ühenduse õigusaktidest tulenevatele indikaatoritele võib korraldusasutus määratleda ka täiendavaid indikaatoreid, mida peetakse konkreetse meetme või tegevuse juures vajalikuks.

Perioodil detsember 2010 – juuni 2011 toimus Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava vahehindamine, mille raames viidi info kogumiseks läbi dokumentide analüüs ja infopäringud, süvaintervjuud programmi rakendajatega ja kalandussektori esindajatega

ning telefoniintervjuud programmist toetust taotlenutega. Kokku toimus vahehindamise käigus 21 süvaintervjuud ja 77 telefoniintervjuud.

Vahehindamise lõpparuande, millega on võimalik tutvuda EKFi veebilehel www.agri.ee/ekf, esitas Ernst & Young Baltic AS korraldusasutusele 21.06.2011. aastal.

Kokkuvõttes anti EKF 2007-2013 rakenduskava elluviimisele positiivne üldhinnang. Eesti kalanduse strateegia ja EKF rakenduskava eesmärgid on säilitanud oma asjakohasuse. Programm käivitus küll planeeritust aeglasemalt, kuid mitmete tegevuste osas on võrreldes loodetuga paremaid tulemusi saavutatud.

2012. a toimus kaks Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni istungit.

07.06.2012. a toimunud seirekomisjoni istungi päevakava peamised teemad olid:

- EKF 2007-2013 2011. aasta seirearuande tutvustus ja kinnitamine
- Meetme 1.3 „Kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus” rakenduslikud küsimused
- Finantsinstrumendi tutvustamine
- EMKF 2014-2020 eelnõu õiguslik raamistik

28.11.2012.a toimunud seirekomisjoni istungi päevakava peamised teemad olid:

- Riikliku püügikoormuse reguleerimise kava tutvustamine
- Ülevaade Euroopa Kalandusfondi meetmete rakendamisest
- Ülevaade Euroopa Kalandusfondi teavitustegevusest
- Finantsinstrumentide rakendamine Euroopa Kalandusfondi raames
- Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava muudatuse kinnitamine

Kõigi seirekomisjoni istungi materjalidega (sh päevakava, ettekanded ja protokoll) on võimalik tutvuda EKFi veebilehel www.agri.ee/ekf.

Ülevaade toetuste menetlemiseks kasutatavatest infosüsteemidest PRIA-s

Euroopa Kalandusfondi meetmete menetlemine toimub kandraamatu süsteemis, MAKi infosüsteemis (MAIT), käskkirjade süsteemis ning arvestuse ja maksete süsteemis (ARMA). Kandraamatu ülesandeks on registreerida kõik saabuvad taotlused ning samuti väljaminevad dokumendid. Taotlusi menetletakse MAIT süsteemis. Käskkirjade süsteemis peetakse arvestust nii toetuse määramise kui ka maksmise käskkirjade üle. Kõigi toetuste väljamaksmine ning võlgnike registri haldamine teostatakse arvestuse ja maksete süsteemis ARMA.

Maaelu arengukava infosüsteemi MAIT arendamisega alustati 2005. aasta detsembris AS Webmedia poolt riikliku arengukava toetuste menetlemise infosüsteemina. MAIT süsteem valmis Phare projekti 2003/005-026.01.01.003 raames, täiendused ja lisaarendused on finantseeritud Eesti Vabariigi eelarvest. 2009.aastal MAIT süsteemi arendust ja täiendamist finantseeriti nii MAK tehnilisest abist kui ka Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 tehnilisest abist. MAIT süsteemis menetletakse MAK 2007-2013 raames rakendatavaid

investeeringumeetmeid (I, III, IV ja V telg) ning EKF 2007-2013 raames rakendatavaid meetmeid. MAIT koosneb kolmest suuremast moodulist: baasandmete ja administreerimise moodul (BAS), toetuste menetlemise moodul (TOE) ning aruannete moodul (REP).

Baasandmete ja administreerimise moodul võimaldab seadistada ja hallata erinevaid EKFi meetmeid ja nende menetlemise skeeme. Eelarved, piirmäärad, toetuse määrad, toetatavad investeeringud, otsused, seirenäitajad jne. Tegemist on MAITu seadistamise komponendiga. Toetuste menetlemise moodulis teostatakse toimikute menetlemist. Lisatakse taotleja toetuse taotlused, arvutatakse toetuse summad, lisatakse menetluse käigus tehtud otsused. Hoitakse olulist menetlemise infot. Aruannete moodul võtab kõik toetuste mooduli info olulistesse aruannetesse kokku.

Arvestuse ja maksete süsteemi ARMA arendamist koos selle juurde kuuluva Axapta arendamisega alustati 2005. aasta detsembris AS Webmedia poolt riikliku arengukava toetuste menetlemise infosüsteemi ühe osana. ARMA süsteem valmis Phare projekti 2003/005-026.01.01.003 raames, lisaarendused on finantseeritud ka Eesti Vabariigi eelarvest.

ARMA süsteemis koostatakse maksefaile; enne väljamaksmist teostatakse vajadusel maksete ja võlgnevuste vahelist tasaarveldust; koostatakse pangafaile, mis on imporditavad e-Riigikassasse; peetakse võlgnike registrit koos intresside ja viiviste juurdearvutamise võimalusega ning võlgade ebatõenäoliseks ja lootusetuks hindamisega. ARMAsse arendati juurde meeldetuletusteate ja makseteate koostamise võimalus. Lisaks hallatakse ARMA süsteemis baasandmeid, mis on kasutatavad kõikidele teistele toetuste süsteemidele korrektsete maksmise või tagasinõudmise otsuste ARMAsse saatmiseks. ARMA süsteem saadab kõik Eesti riikliku raamatupidamise jaoks vajaminevad andmed PRIAXisse (Axapta-lt mindi 2009.a üle PRIAXile, kuhu on koondatud kogu PRIA raamatupidamine), kus hallatakse raamatupidamiskannete koostamise aluseks olevaid kandespetsifikatsioone ning kus tehakse vajalikud konteeringud ja koostatakse raamatupidamisaruandeid ja teatise klientidele. Paljud ARMA arendused on olnud seotud raamatupidamise eripärast tulenevate soovidega. ARMAt on alates selle kasutusele võtmisest pidevalt täiendatud. 2009.a. arendati juurde toetuste eelarve jälgimisega seotud moodul ning täiendati võlgade tagasinõudmisega seotud tegevusi.

3.6. Ilmnenud olulised probleemid ning nende lahendamiseks võetud meetmed

Meetmete rakendamiseks seotud peamised probleemid:

- puudulikult täidetud ja/või kehtivuse kaotanud taotlemise dokumendid, nõuetekohaste dokumentide esitamata jätmise;
- abikõlblike tegevuste hindamisprotsess aeganõudev;
- raskused kohapealsete kontrollide läbiviimisel;
- nõuetekohaste kuludokumentide esitamata jätmise;
- nõuetekohase riigihanke läbiviimata jätmise;
- kulude abikõlblikkus;
- sage taotluste muudatus- ja pikendusavalduste esitamine;
- õigeaegselt muudatustest teavitamata jätmise;
- põhiprojektide esitamata jätmise;

Meetmete rakendamisel tekkinud probleemide lahendamise abinõud:

- määruse tingimuste muutmine;
- eelteavitamise ja eelnõustamise parandamine.

Audititoimingute peamised järeldused

2012. aastal teostati 49 EKF meetmeid puudutavat projektipõhist toimingute auditit, millest 18 viis läbi PRIA siseauditi osakond.

- Meetme 1.1 auditid. Läbiviimise ajad 01.10.2012 - 31.10.2012.
Tähelepanekuid ei tehtud.

- Meetme 1.3 auditid. Läbiviimise aeg 01.10.2012 - 22.11.2012.
Tähelepanekuid ei tehtud.

- Meetme 1.4 auditid. Läbiviimise ajad 5.06.2012 – 20.12.2012.
Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole toetuse kasutamisel näidanud, et tegemist on Euroopa Kalandusfondi abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ette nähtud sümboolikat ja teavitustegevusi.
2. Toetuse saaja ei ole säilitanud toetuse taotlemisega seotud dokumente vähemalt 31.12.2025.
3. Toetusega seotud dokumendid on raskesti leitavad, paiknevad eri kohtades ja ei anna seetõttu terviklikku ülevaadet projektist.

- Meede 1.5 auditid. Läbiviimise ajad 05.06.2012 – 04.10.2012.
Tähelepanekuid ei tehtud.

- Meetme 2.1 auditid. Läbiviimise ajad 22.02.2012 – 27.07.2012.
Olulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole teavitanud viivitamata Ametit kirjalikult kasvatatava kalaliigi muutmisest.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saajal puuduvad mõned projektiga seotud dokumendid.

- Meetme 2.2 auditid. Läbiviimise ajad 05.06.2012 – 11.10.2012.
Tähelepanekuid ei tehtud.

- Meetme 2.3 auditid. Läbiviimise ajad 27.02.2012 - 19.11.2012.
Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole sihtfinantseerimist korrektselt kajastanud majandusaastaruandes.
2. Toetuse saajal puudub PRIAle esitatud toetuse taotlus.
3. Toetuse saaja ei ole majandusaasta tegevusaruandes ära märkinud kõiki 2011. aastal EKF'ist saadud toetussummasid.

4. Toetuse saajal ei ole kõiki projektiga seotud dokumente säilitatud kuni 31.12.2025.
5. Toetuse saajal puudub PRIAle esitatud kuludeklaratsioon.

Ühe taotluse puhul auditi aruannet ei vormistatud, taotlus suunati tagasi menetlusse.

- Meetme 3.1 auditid. Läbiviimise ajad 01.10.2012-27.12.2012. Auditi aruandeid ei vormistatud, taotlused suunati tagasi menetlusse.'

- Meetme 3.4 auditid. Läbiviimise aeg 05.06.2012 – 25.10.2012. Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole avalikustanud 2010. ja 2011. aasta aruandes saadud toetusi toetuse andjate lõikes.

- Meetme 4.1 auditid. Läbiviimise ajad 05.06.2012 – 02.11.2012. Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole eristanud selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamise seotud kulusid ning neid kajastavaid kulu- ja maksedokumente muudest kulu- ja maksedokumentidest.

Ühe taotluse puhul auditi aruannet ei vormistatud, taotlus suunati tagasi menetlusse.

Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakonna poolt teostati ka 1 süsteemiaudit. Läbiviimise aeg 29.03.-30.07.2012.

Olulised tähelepanekud:

1. EKF taotluste hindamise kontroll-lehtede täitmise juhend ei ole vastavuses meetmete 2.3 ja 3.1 määrustega.
2. PRIA kontroll-lehtedes olevad kontrollküsimused on üldised ning juhendis puuduvad täpsemad nõuded kontrollkäigu fikseerimiseks ja kulude mõistlikkuse hindamiseks.
3. Kontrollküsimused ei kajasta kulude mõistlikkuse hindamist. Samuti pole alati kajastatud piisav kirjalik kontrolljälg, mis fikseeriks teostatud toimingud kulutuste mõistlikkuse hindamisel.

Euroopa Kalandusfondi rakenduskava auditeerimisasutus viis läbi järgmised auditid:

- Meetme 1.1 auditid. Läbiviimise aeg 01.10.2012 – 31.10.2012. Tähelepanekuid ei tehtud.

- Meetme 1.3 auditid. Läbiviimise aeg 01.10.2012 – 22.11.2012. Tähelepanekuid ei tehtud.

- Meetme 2.1 auditid. Läbiviimise aeg 22.02.2012 – 27.07.2012. Väheoluline tähelepanek:

1. Toetuse saajal puuduvad mõned projektiga seotud dokumendid.

Oluline tähelepanek:

1. Toetuse saaja ei ole teavitanud viivitamata Ametit kirjalikult vastavalt meetme 2.1 määruse § 19 lg 2, lg 4 p 2 kasvatatava kalaliigi muutmisest.

- Meetme 2.3 auditid. Läbiviimise ajad: 27.02.2012 – 19.11.2012 ja 19.09.2012 – 20.12.2012

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole sihtfinantseerimist korrektselt kajastanud majandusaastaruandes.
2. Toetuse saajal puudub PRIAle esitatud toetuse taotlus.
3. Toetuse saaja ei ole majandusaasta tegevusaruandes ära märkinud kõiki 2011 aastal EKF-ist saadud toetussummasid.
4. Toetuse saajal ei ole kõiki projektiga seotud dokumente säilitatud kuni 31.12.2025.
5. Toetuse saajal puudus PRIAle esitatud kuludeklaratsioon.

Ühe auditi raames tuvastatud mitteabikõlblikud kulud.

- Meetme 3.1 auditid. Läbiviimise ajad: 01.10.2012 – 31.10.2012 ja 01.10.2012 – 30.11.2012.

Ühe auditi raames tuvastatud mitteabikõlblikud kulud.

- Tehnilise abi toetuse auditid. Läbiviimise ajad: 13.01 – 16.04.2012; 15.06 – 22.06; 06 – 08.08 ja 13.02 – 13.03.2012.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole esitanud väljamaksetaotlust õigeaegselt ehk kuu 10.ks kuupäevaks.
2. Veebruari kuu sotsiaalmaksu on 14 senti võrra enam taotletud EKF tehnilisest abist.

3.7. Komisjoni soovitus rakenduskava iga-aastase kontrollimise põhjal

Komisjoni soovitus:

- rakenduskava aruanne peab sisaldama kvalitatiivset analüüsi rakenduskava eesmärkide täitmise kohta.

Soovitusega on arvestatud - korraldusasutus on 2012. aasta seirearuandes analüüsinud rakenduskava eesmärkide täitmise hetkeseisu ning seda mõjutanud asjaolusid.

- jätkata aruandes parimatest praktikatest näidete kajastamist.

Soovitusega on arvestatud - korraldusasutus on ka 2012. aasta seirearuandesse lisanud näiteid parimatest praktikatest.

3.8. Tagasimakstud või taaskasutatud abi (täita juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Sertifitseerimisasutus esitab komisjonile iga aasta 31. märtsiks kooskõlas komisjoni määruse (EÜ) nr 498/2007 artikliga 46 ja vastavalt lisas X esitatud vormis aruande, milles rakenduskava iga prioriteetse suuna kohta esitatakse kuluaruannetest maha arvestatud tagasivõetud ja tagasinõutud summad aruandeaasta kohta.

Aruandeaastal maksti EKFi telgede raames toetusi tagasi järgnevalt:

- I telg: toetusi maksti tagasi 12 731 eurot;

- II telg: toetusi maksti tagasi 60 499 eurot;
- III telg: tagasimakseid ei olnud;
- IV telg: toetusi maksti tagasi 195 eurot;

Kõigi telgede puhul lähevad tagasimakstud toetused taaskasutusse sama telje, enamasti ka sama meetme toetuste maksmiseks.

2010. aasta I kvartalis esmakordselt tuvastatud OÜ Störfich rikkumise osas tühistas Tartu Ringkonnakohus oma otsusega (28.12.2012) PRIA peadirektori 08.03.2010. a käskkirja nr 17-6/47 osas, millega jäeti toetus taotlejale välja maksmata. PRIA kaalub edasisi tegevusi.

3.9. Olulised muudatused määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklis 56 tähenduses (täita üksnes juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Aruandlusperioodil ei ole toimunud muudatusi määruse 1198/2006 artikli 56 tähenduses.

3.10. Rakenduskava rakendamise kontekstis ja üldtingimustes toimunud muutused

2008. aasta lõpus alguse saanud ülemaailmne majanduskriis mõjutas suuresti ka Eestit. Kui 2010. aastal võis üldises majanduskliimas juba märgata esimesi märke positiivsematest muutustest (majandus kasvas nii aasta- kui kvartali võrdluses alates 2010. aasta II kvartalist), siis 2011. aasta III kvartali tulemused (sesoonselt tasandatud SKP kasvas eelneva kvartaliga võrreldes 1,2%), viitasid majanduskasvu aeglustumisele. 2011. aasta IV kvartalis kasvas Eesti SKP aastases võrdluses 4% ning kogu aasta lõikes 7,5%. Kolmanda kvartaliga võrreldes kahanes SKP 0,8%, mis oli seletatav nii üldise kindlustunde langusega Euroopas kui üksikute teguritega Eesti väikeses majanduses.

2012. aastal aeglustus Eesti majanduskasv 3,2%-ni. Aeglustumise peamisteks põhjusteks olid nõrgenenud välisnõudlus ja tootmiskaotuste vähenemine töötlevas tööstuses. Eesti majanduskasvu vedajaks oli sisemine nõudlus ning eelkõige investeeringud põhivaradesse.

2012. aastal toimunud seadusandlikud muudatused:

Muudeti põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määrust nr 74 "Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava" meetme 3.1 "Ühistegevused" tegevuse "Ühisinvesteeringud" raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord". Antud muudatusega täpsustati nimetatud määrusega kehtestatud toetatavate tegevuste loetelu 2012. aasta taotlusvoorus, võimaldades taotleda vahendeid vaid vesiviljelustoodete töötlemiseks vajaliku ehitise ehitamiseks.

Muudeti põllumajandusministri 24. aprilli 2008. a määrust nr 38 „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord”. Antud muudatusega täpsustati tegevusgruppide tegevustoetuse määrasid, abikõlblike kulude loetelu ning kuludokumentide esitamise tingimusi.

Võeti vastu põllumajandusministri 11. jaanuari 2012. a määrus „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava“ meetme 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus“ raames toetuse

andmise ja kasutamise tingimused ja kord. Määruse alusel antavate toetuste peamiseks eesmärgiks on traalpüügi sektorile vajaliku kaasaegse sadamate võrgustiku arendamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on töötingimuste ja ohutuse parandamine kala lossimiseks kasutatavates sadamates, kalalaevade hooldamise ja varustamise tingimuste parandamine, samuti kalalossimisega seotud negatiivsete keskkonnamõjude vähendamine. Toetuse taotlejaks on kolme Eestis räime ja kilu osas tunnustatud tootjaorganisatsiooni poolt ühiselt asutatud mittetulundusühing, kellele kuulub või kes kasutab moderniseeritavat kalasadamat õiguslikul alusel. Eestis lossitavad peamised töönduslikud kalaliigid on kilu ja räim. Nende liikide püügimahust ca 92% püütakse tootjaorganisatsioonide liikmete poolt. Selleks, et oleks tagatud traalpüügi sektori ühishuvi, saab toetust taotleda üksnes kolme tootjaorganisatsiooni poolt ühiselt asutatud mittetulundusühing. Toetuse saaja peab peale projekti elluviimist 15 aasta jooksul kasutama sadamat sihtotstarbeliselt kalalaevade teenindamiseks. Samuti tagama võrdsetel alustel sadamateenuste pakkumise kõigile Euroopa Liidu liikmesriikide kalalaevadele, avalikustama sadamateenuste hinnakirja nii sadamas kui ka sadama veebilehel ning tagama, et sadamateenuse hind ei ületa keskmist hinda, millega osutatakse sama teenust sadamates, mille pidajaks on riigi äriühingud.

Ülevaade muutustest ja trendidest kalandussektoris 2012. aastal

KALAPÜÜK JA -VARUD

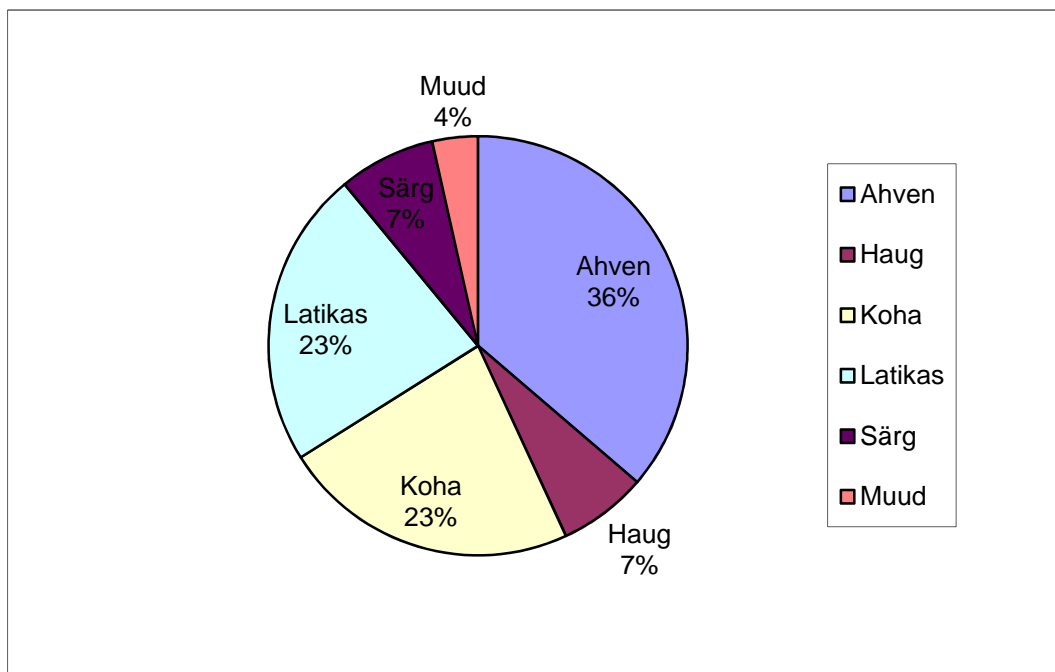
Läänemerest püüti 2012. aastal kutseliste kalurite poolt kokku 52 212 tonni kala, millest 17% moodustab püük rannapiirkonnas. Läänemerest püütule lisandus 2969 tonni püüki sisevetest. Kui Läänemerest püüti 2012. aastal põhiliselt kilu (64%) ja räime (34%), siis rannavetest püütud kalast moodustas 81% räim (vt joonised 7, 8 ja 9).

Kalapüüki Läänemere avamere osas reguleeritakse maksimaalselt lubatava püügikoguse (kvoodi) abil, rannikuvetes ja sisevetes reguleeritakse kalapüüki püügivahendite arvu abil. Kalapüügipiirangud kehtestab keskkonnaminister.

Läänemere kalapüük moodustabki enamuse kutselise kalapüügi mahust (65% 2012. a). Kaugpüügis moodustavad püütavad kogused küll suhteliselt väikese osa (18% 2012. a) kogu Eesti püügimahust, kuid väärtuseliselt ületab kaugpüük tunduvalt nii Läänemere kui ka sisevete kalapüüki. Selle põhjuseks on kaugpüügil püütavad kõrge väärtusega kalaliigid, samas kui Läänemere peamised kalaliike – räime ja kilu – peetakse madala väärtusega kalaliikideks.

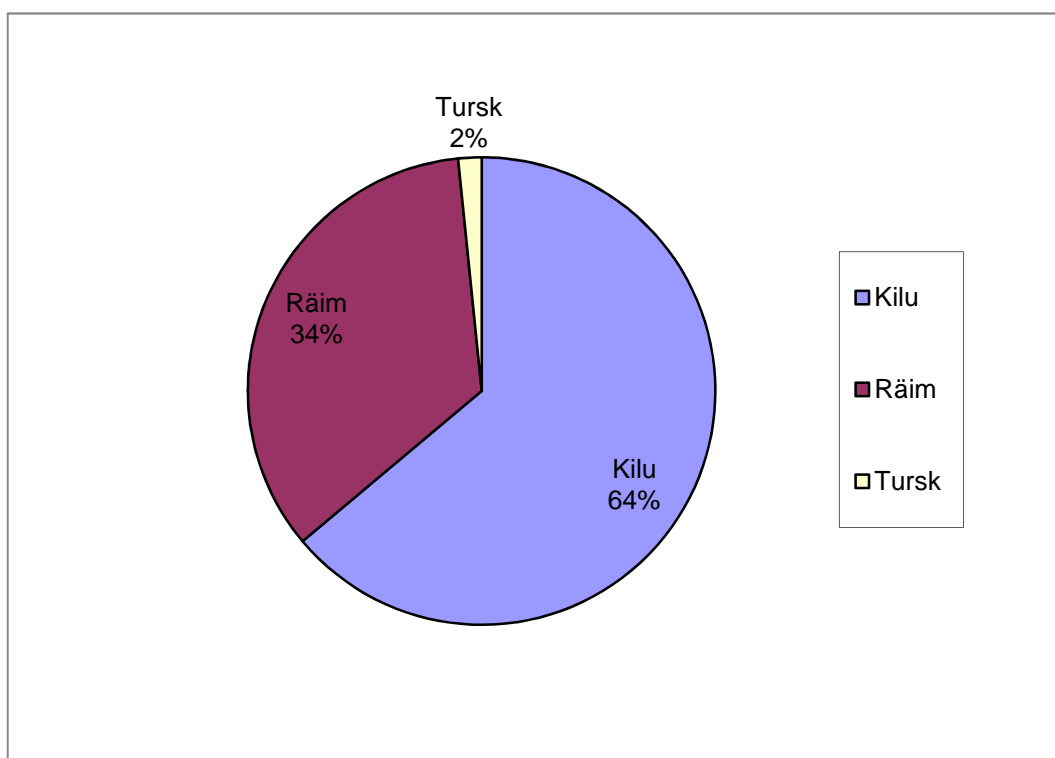
Kalalaevastikku kuulusid 2012. aastal aktiivses püügis osalevatena 36 Läänemerel kalapüügiga tegelevat laeva ja 6 püügilaeva Atlandi ookeanil. 2012. aasta 31. detsembri seisuga oli Kalanduse Infosüsteemi kantud kokku 1312 rannapüügi kalapaati ja 453 sisevetepüügi kalapaati.

Joonis 7. Kutseline kalapüük siseveekogudest kalaliikide kaupa 2012. aastal

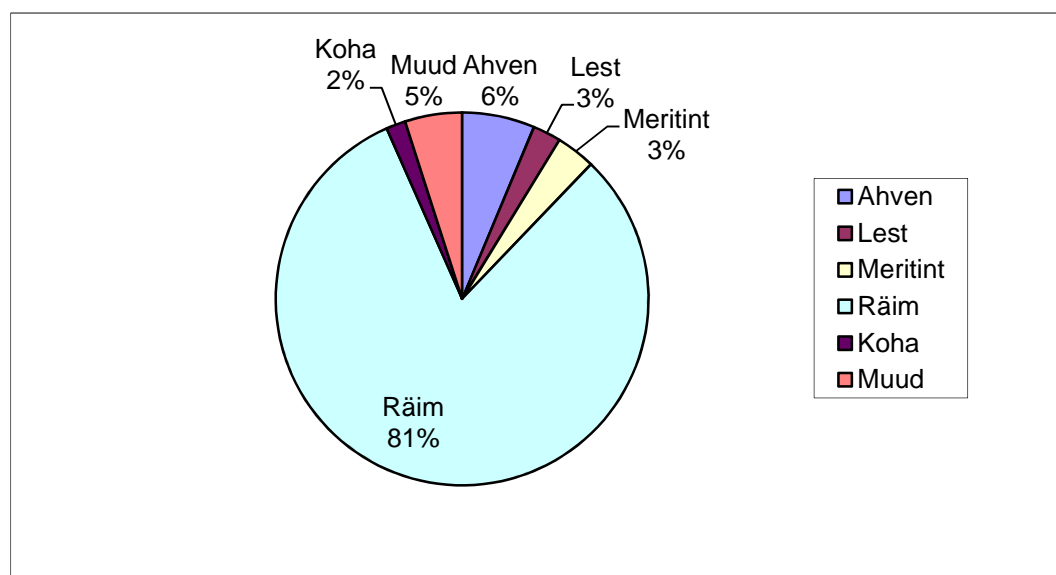
Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 8. Kutseline kalapüük traallaevadega Läänemerest kalaliikide kaupa 2012. aastal

Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 9. Kutseline rannakalapiük kalaliikide kaupa 2012. aastal

Allikas: Põllumajandusministeerium

VESIVILJELUS

Kalakasvatuse põhilised suunad on kaubakalakasvatus ja kalakasvatus looduslike vete asustamiseks. Samuti tegeletakse Eestis vähikasvatusega. Kalakasvatavad pakuvad ka õngitsemisturismi teenust. Läbi aegade on Eestis kasvatatud peamiselt vikerforelli ja karpkala, kuid tänu uutele tehnoloogiatele on avanenud võimalus kasvatada ka siiga, koha, ahvenat, tuura, Arktika paaliat, angerjat ja tilaapiat. Mahu poolest on kõige olulisem vikerforell, mida kasvatatakse ka kalaturismiettevõtetes (tabel 31).

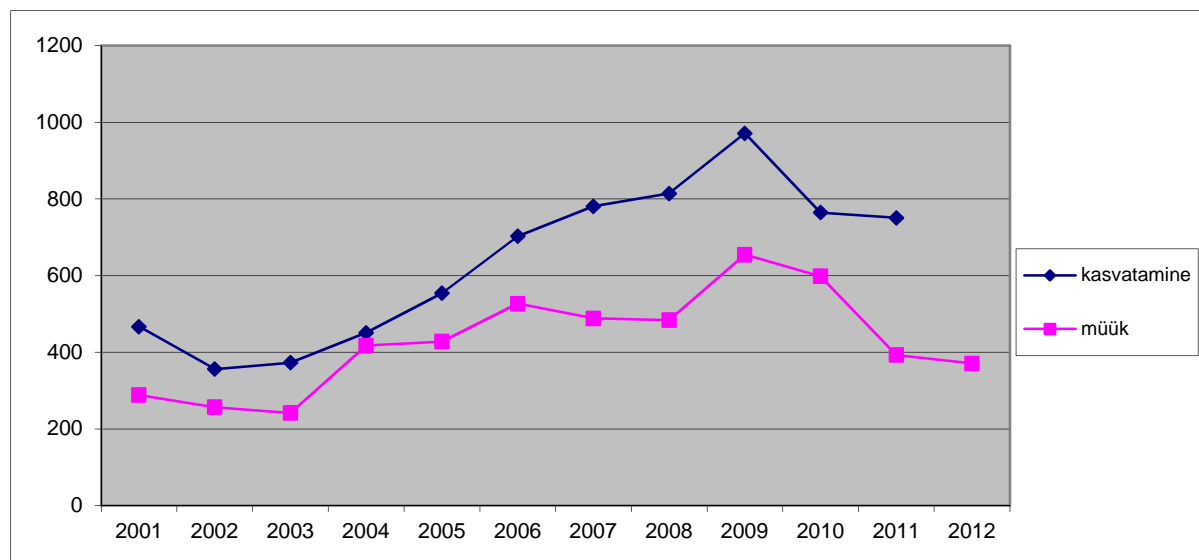
Eesti vesiviljeluse toodangumaht on oma hiigelaastatel küündinud pea 2000 tonnile aastas ning langenud koos kolhooside ja sovhooside lagunemisega alla 300 tonni. Pärast Euroopa Liiduga liitumist on Eesti vesiviljeluse toodangumaht tasapisi suurenema hakanud (joonis 10). 2010. aasta andmete põhjal võis täheldada aga vesiviljeluse toodangumahu mõningast langust, mis oli seotud 2010. aastal vesiviljelusettevõtetes massilise kala hukkumisega erakordselt kuuma suve tõttu. Vesiviljeluse tootmistsükli pikaajalise iseloomu tõttu avaldasid 2010. aasta tagasilöögid mõju ka 2011. aasta tulemustele. Statistikaameti andmete kogumise meetodikas toimunud muudatuste tõttu avaldatakse alates 2012. aastast andmeid vaid vesiviljelustoodangu müügiimahtude kohta, mistõttu kasvatatud vesiviljelustoodangu mahu kohta aruandeaasta andmed puuduvad.

Tabel 31. Vesiviljeluse aastased toodangumahud aastatel 2004–2011 (tonnides)

Kalaliik	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vikerforell	394,3	451,0	520,2	622,0	648,5	789,6	584,0	621,6
Karpkala	47,4	43,9	79,7	28,1	69,8	73,6	60,6	82,4
Angerjas	7,0	39,8	40,0	45,0	47,0	30,0	30,0	12,0
Jõevähk	0,2	2,3	0,8	2,8	2,2	10,8	5,7	2,50
KOKKU	448,9	537,0	640,7	697,9	767,5	904,0	680,30	718,5

Allikas: Statistikaamet

Joonis 10. Vesiviljelussaaduste kasvatamine ja müük aastatel 2001–2012 (tonnides)

Allikas: Statistikaamet

KALATÖÖTLEMINE JA TARBIMINE

Kalatöötlemine moodustab Eesti toiduainetetööstusest veidi üle kümnendiku, kuid kalatoodete osakaal toiduainete ekspordis ulatub veerandini – 2012. a vastavalt 11,7% ja 26% (tabel 32). Toidukalatooteid (v.a konserve) toodeti 2011. aastal kokku 50,7 tuhat tonni, konserve 3,5 tuhat tonni (vt joonis 11). Andmed 2012. aasta kohta avaldab Statistikaamet 2013. aasta lõpus.

Põhitegevusalad Eesti kalatöötlemises on kala külmutamine, fileerimine, preservide ning valmistoidu tootmine. Külmutatud kala ja konservitoodang on orienteeritud idaturule ning Kesk- ja Ida-Euroopa turgudele. Valmistoiturustatakse nii ida- kui ka lääneturgudele. Suur osa toodetavast sortimendist on esindatud ka koduturul.

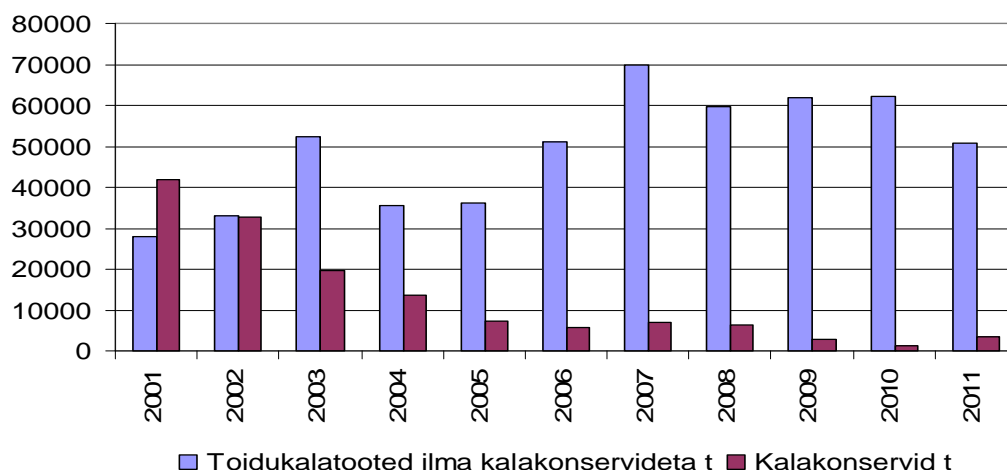
Veterinaar- ja Toiduameti poolt on tunnustatud 86 kalakäitlemisettevõtet (seisuga 16.04.2013), kus toimub kala töötlemine ja kalatoodete valmistamine.

Tabel 32. Kalatöötlemise osatähtsus töötlevas tööstuses ja toiduainetetööstuses aastatel 2001–2012

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kalatöötlemise osakaal töötlevas tööstuses, %	3,5	3,3	2,5	2,2	1,4	1,6	1,2	1,4	1,6	1,5	1,3	1,5
Kalatöötlemise osakaal toiduainetetööstuses, %	14,2	14,8	12,3	11,9	8	9,4	7,4	7,8	9,1	10,5	10,8	11,7
Osakaal toiduainete ekspordis, %	43,1	36,9	31,9	24,9	22	26	20,3	20	23,4	23,5	24,6	26
Käitlemisüksuste arv	109	97	95	96	100	90	89	91	88	86	82	86

Allikad: Statistikaamet, Veterinaar- ja Toiduamet

Joonis 11. Kalatööstustoodang aastatel 2001–2011 (tonnides)

Allikad: Statistikaamet, Põllumajandusministeerium

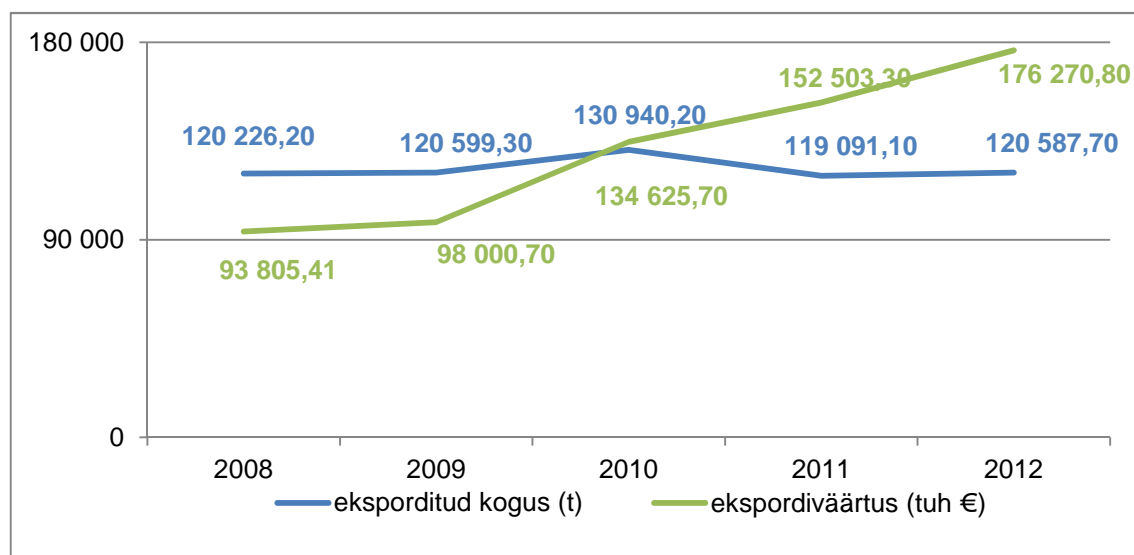
EKSPORT

Kala ja kalatooteid eksporditi 2012. aastal kokku 120,6 tuhat tonni, rahalises vääringus umbes 176 miljoni euro eest (vt joonis 12). Eestist eksporditakse koguliselt kõige rohkem külmutatud kala – 2012. aastal 78,8 tuhat tonni, mis moodustas 65% kala- ja kalatoodete ekspordist (vt tabel 33, joonis 13). Rahalises vääringus moodustas 2012. aastal kala ja kalatoodete ekspordist kõige suurema osa samuti külmutatud kala (31%), järgnesid vähilaadsed 20%-ga ning kalafilee 19%-ga (vt joonis 14). Kalakonserve eksporditakse peamiselt idaturule ning Kesk- ja Ida-Euroopa turgudele. Kalafilee läheb enamuses lääneturule.

Tabel 33. Kala- ja kalatoodete ekspordimahtude dünaamika

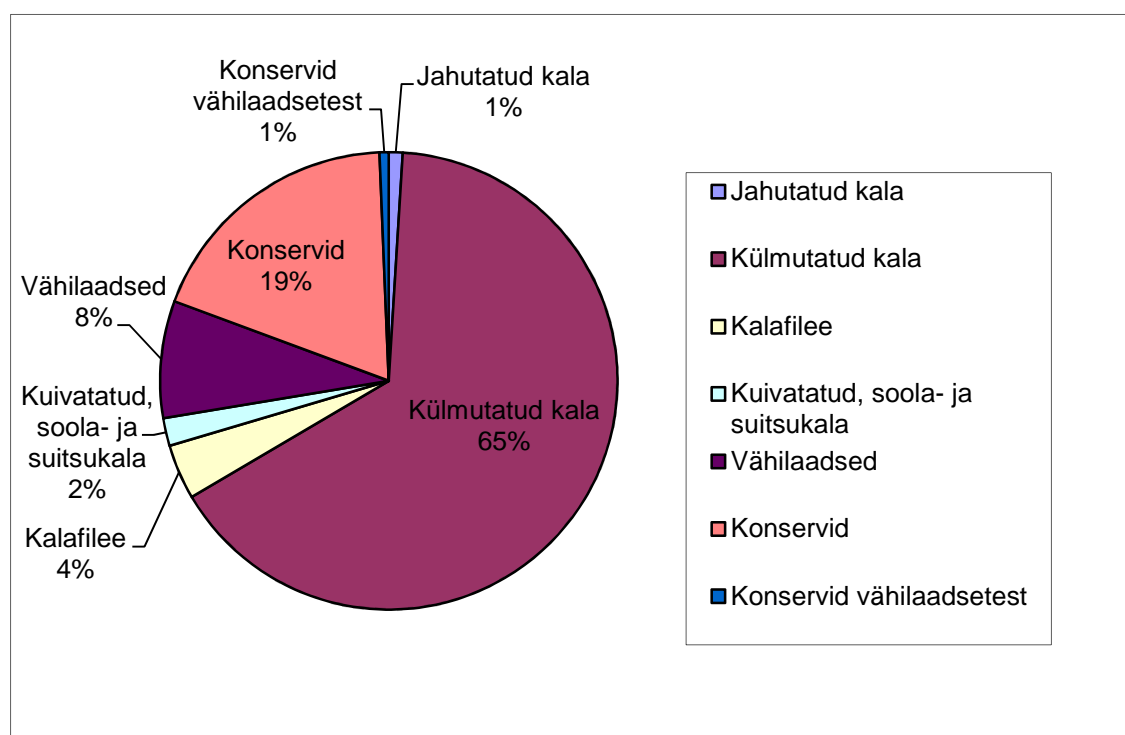
Aasta	EKSPORT	
	Värske ja külmutatud kala (grupp 03), tonni	Kalatooted ja -konservid (grupp 1604; 1605), tonni
Aasta	Värske ja külmutatud kala (grupp 03)	Kalatooted ja -konservid (1604; 1605)
2001	101 537	46 314
2002	63 692	62 134
2003	54 099	58 224
2004	45 818	38 069
2005	76 706	51 086
2006	71 739	46 872
2007	73 665	41 102
2008	80 663	40 659
2009	88 529	32 070
2010	100 551	30 389
2011	94 230	24 861
2012	97 348	23 240

Joonis 12. Kala ja kalatoodete eksport aastatel 2008–2012

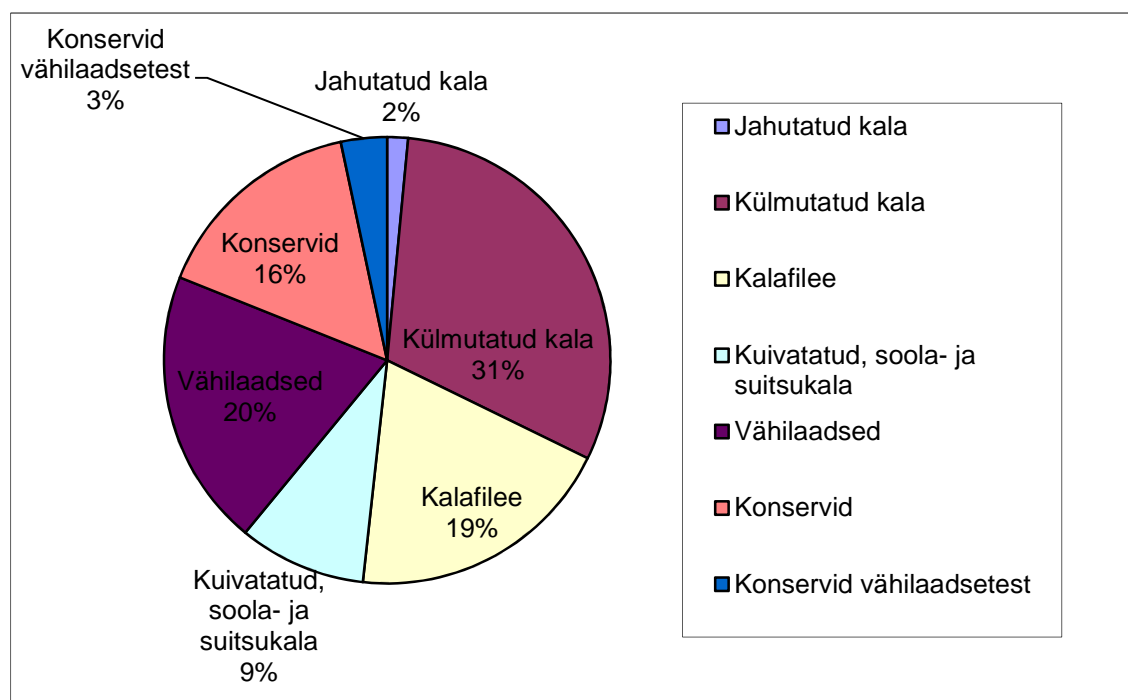
Allikad: Maksu- ja Tolliamet, Põllumajandusministeerium

Joonis 13. Kala ja kalatoodete eksport 2012. aastal (% kogumahust)

Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 14. Kala ja kalatoodete eksport 2012. aastal (% rahalisest väärtusest)

Allikas: Põllumajandusministeerium

4. TEHNILINE ABI

Tehnilise abi eesmärk

Tehnilise abi meetme kaudu toetab Euroopa Kalandusfond 2007-2013 (EKF) rakenduskava rakendamiseks seotud tegevusi. Toetatavad tegevused on suunatud rakenduskava ettevalmistamisele, juhtimisele, seirele, hindamisele, teavitamisele ja kontrollile. Taotlejad on Põllumajandusministeerium, Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet ja Maamajanduse Infokeskus.

Tehnilise abi kasutamine

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 raames taotlesid 2012. aastal toetust kolm taotlejat toetussummas 1 033 476 eurot.

Väljamakseid teostati 2012. aastal esitatud taotluste alusel toetussummas 737 987 eurot, millest EKF osa on 75% ehk 553 490 eurot. 2012. aastal tehtud väljamaksed moodustavad 13% kogu programmiperioodiks viienda prioriteetse suuna raames ettenähtud EKF vahenditest. 332 662 eurot ehk 45% summast sai Põllumajandusministeerium, 323 268 eurot ehk 44% summast sai Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet ja 82 057 eurot ehk 11% summast Maamajanduse Infokeskus.

EKF tehnilise abi toetust eraldati rakenduskava juhtimise ja rakendamiseks seotud tegevusteks, uuringute tellimiseks, seminaride, infopäevade ja koolituste korraldamiseks ning teavitamiseks ja avalikustamiseks.

Põllumajandusministeeriumi mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamisega seotud tegevused sh palgakulu ning lähetustega seotud kulud. Märkimisväärsed olid kulud ka erinevatele uuringutele.

Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamisega seotud tegevused sh eeskätt palga ja ruumide ülalpidamise kulud, lähetuskulud ning transpordikulud. Märkimisväärsed olid kulud ka ekspertiiside tellimise, tarkvara ja riistvara soetamise ja installeerimise osas.

Maamajanduse Infokeskuse mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamisega seotud tegevused sh palga- ja lähetuskulud ning teadmiste levitamise ja koolitusega seotud ürituste korraldamise kulud.

Korraldusasutuse hinnang taotletud vahendite kasutamisele on hea. Vahendite kasutusosakaal on optimaalne, arvestades, et vahendeid peab administratiivkuludeks jätkuma 2015. aasta lõpuni.

5. TEAVITAMINE JA AVALIKUSTAMINE

Põllumajandusministeerium korraldas 2012. aasta augustis pedagoogide kahepäevase õppereisi Saaremaale – tutvustati EKFi toetatud objekte/projekte (Est-Agar, Salme jõesadam, Koguva sadam) ning anti ülevaade Euroopa kalanduspoliitikast. Õppereisil osales 43 Harjumaa ja Tallinna pedagoogi.

2012. aastal ilmus trükise „Kala – meelel ja keelel“ kordustrukk tavatarbijale, tiraažiga 10 000 eksemplari. Trükist jagati Veterinaar- ja Toiduameti maakondlikesse keskustesse, samuti kauplustekettidele Rimi ja Prisma.

Aruandeaastal avaldati erinevaid EKFi teemalisi pressiteateid. Meediaväljaannetest küsisid ja kasutasid 2012. aastal EKFi teemalist infot Maaleht, Äripäev, Saarte Häääl, Meie Maa, Järva Teataja, Õhtuleht, Postimees, Eesti Ekspress, Kalurileht, Hiiu Leht, Peipsirannik, Eesti Päevaleht, ERR uudised jt.

Põllumajandusministeeriumi kodulehe EKFi osal (www.agri.ee/ekf) oli 2012. aastal 7000 unikaalset külastajat.

Telliti erinevaid reklaammaterjale - süüdvester mütse ning EKFi logodega kinkekotte.

Teavitamise ja avalikustamisega seotud tegevus PRIA-s:

Kliente ja laiemat avalikkust teavitas PRIA teabeosakond 2012. aastal koostöös kalandustoetuste bürooga Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 valdkonna teemadel kokku ligi 50 korral. Teavitamiseks kasutati järgmiseid kanaleid:

PRIA veebilehekül www.pria.ee - 2012. aasta sügisel Faktum & Ariko poolt PRIA tellimisel läbiviidud klientide infovajaduse uuringust selgus, et kodulehekül on peamine allikas PRIA toetusmeetmete kohta info saamiseks ning kahe aasta jooksul on kodulehe olulisus klientide jaoks tõusnud (2010. aastal pidas 60% kliente seda peamiseks infoallikaks,

nüüd 70%). Enim kasutavad kodulehelt saadavat infot investeringutoetuste taotlejad, sh EKF meetmete puhul. Kodulehega on täiesti või pigem rahul 88% kalandusmeetmete kliente.

Veebilehel on väljas toetuste ajakava kogu aasta ulatuses. Info ja taotlusvormid EKF meetmete kohta on avalehelt leitavad rubriigist *Kalandus*.

Iga meetmete kohta on info leitav vastava meetme nimetuse või numbrikoodi järgi aastate lõikes, mil on taotlusvoorud seni toimunud. Iga meetme kohta on koostatud kokkuvõtlik lühitutvustus meetme sisu, taotlemisaja ning –viiside kohta. Avalikustatud on ka taotlusvooru eelarve. Lühitutvustuse lõpus on lingid asjakohastele õigusaktidele, juhendile „Abiks taotlejale“, taotlusvormidele, vajalikele lisadele.

Pärast toetuste määramist avaldatakse lühitutvustuse juures klikitava pealkirja *'Toetuse saajad'* all ka toetuste saajate nimekirjad. Varasemate aastate samasugune materjal arhiveeritakse aastate viisi ja on samadel põhimõtetel veebist kättesaadav.

Kodulehel on avalehel ka rubriik *Avatud taotlusvoorud*, mis sisaldab lingitavate kirjetena kõigi toetusmeetmete pealkirju, mille taotlusvoorud on käimas. Lahti klikitud meetme info juures on parempoolses menüüs ka seotud valdkondade ja meetmete info ja oluline üldinfo, sh EKF investeringuobjektide märgistamise kohta, jne.

Uudiste rubriigis on pressiteateid, uudiseid jm tekstilist materjali. Veebi uudiste rubriik vahendab ka igakuist PRIA elektroonilist infokirja, mille lugejaks saab listiga liituda kodulehe vahendusel.

Veebilehest on olemas lühiversioonid vene ja inglise keeles. EKF meetmetest on vene keeles olemas juhend „Abiks taotlejale“ meetmete 1.4, 1.5 ja 2.2 kohta.

Meetmete materjalid paneb kodulehele üles kalandustoetuste büroo, tekste toimetab ja veebilehe aktuaalsust jälgib teabeosakond, toetuste ajakava hoiab ajakohasena arengutoetuste osakonna piirkonnabüroo.

Statistika jm ülevaated - Toetuste määramise ja maksete kohta avaldab PRIA andmeid kodulehel. Info on leitav finantsaastate lõikes otsingumootori kaudu <http://www.pria.ee/et/toetused/toetusesaajad/>, üksikute meetmete lõikes on määratud toetuste kohta andmed iga meetme vastava taotlusvooru lehel rubriigis „Toetuste saajad“.

Kodulehe rubriigi „Kalandus“ kaudu on võimalik näha koondtabelit EKF kõigi meetmete toetusesaajate kohta alates aastast 2008. Tabel sisaldab andmeid nii iga kliendi määratud kui ka väljamakstud summade kohta ning projekti elluviimise seisu.

2012. aasta lõpus lisandus koduleheküljele uus rubriik „Statistika“, mis sisaldab eelarve- ja analüüsiosakonna koostatud andmeid PRIA makstud toetuste kohta erinevate perioodide, arengukavade, meetmete, Eesti ja ELi summade, Eesti kohalike omavalitsuste ja maakondade lõikes. Statistika rubriigist on leitavad ka aastate kaupa grupeeritud koondleheküljed iga aasta määratud toetuste nimekirjade kohta. Detailse infoga ja teemadega täieneb statistika rubriik jooksvalt.

PRIA elektrooniline infokiri on elektrooniline kuukiri nn jooksva kroonikaga (millised taotlusvoorud on tulemas ja käimas või eelnenud kuu jooksul lõppenud ning milliste tulemustega; artikleid ja infot päevateemadel, lingid pressiteadetele, uudised, teenindusalane ja e-PRIA info jne). Infokiri ilmub alates 2009. aasta septembrikuust sagedusega üks kord kuus. Infokirja valmimise kohta teavet edastava listiga saab liituda veebilehe avalehe kaudu, 2012. aasta lõpuks on listis üle 3700 liitunut. Infokirja saajatel on võimalus anda koostajatele e-kirjaga tagasisidet.

Elektroniilises infokirjas on jooksev info ka EKF toetusmeetmete taotlusvoorude, toetuste määramiste, uute meetmete jmt kohta.

Varasemate infokirjade sisu on arhiveeritud PRIA kodulehe uudiste rubriigis ning veebi otsingumoor hõlmab ka infokirjas sisalduvaid märksõnu.

EKF-teemalisi trükiseid PRIA 2012.a ei ole valmistanud. Samas valmis varem klientidele tasuta jagamiseks brošüür „Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 toetused PRIAst“ (12 lk, tiraaž 1500). Seda jagati jätkuvalt 2012.a PRIA büroodes, kutseühenduste kaudu, klientide infopäevadel ja kalanduspiirkondade säästva arengu tegevusgruppide vahendusel. PRIA büroodes oli tasuta jagamiseks alles ka PRIA tellimisel valmistatud infolehte „Euroopa Kalandusfondist toetust saanud objektide nõuetekohane tähistamine“.

Meediaväljaannetest küsisid ja kasutasid 2012.a PRIAst saadud EKF teemalist infot Maaleht, Äripäev, Saarte Häääl, Meie Maa, Järva Teataja, Õhtuleht, Postimees, Eesti Ekspress, Kalurileht, Hiiu Leht, Peipsirannik, Eesti Päevaleht, ERR uudised. PRIA tasutud reklaampinnal Maalehes avaldasime EKF teemalist materjali neljal korral. Lisaks on paljud meediaväljaanded ka PRIA e-infokirja lugejad ja info vahendajad.

Aasta algul valmis PRIA andmete baasil koostöös Regio ja Põllumajandusministeeriumiga **MAKi ja EKFi toetuste veebikaart** <http://kls.eesti.ee/toetuste-veebikaart/>. See võimaldab näha visuaalselt Eesti kaardil kõigi EKFi meetmete raames tehtud määramiste ja maksuste andmeid EKF telgede, meetmete, maakondade, omavalitsuste, aastate, toetusesaajate lõikes (füüsiliste isikute ja FIEde määramisi ja maksusi kajastatakse ilma kliendi nimeta, sh ainult summadena). Kaardil olev info uueneb kord ööpäevas.

PRIA elektroonilises kliendiportaalis e-PRIA on EKF klientidele kättesaadavad kuludokumentide esitamise, kliendiandmete haldamise ja finantsseisu jälgimise teenused. E-PRIA kasutamine kalandussektori ettevõtjate poolt on tagasihoidlik – põhjus võib olla peamiselt selles, taotluste jm vormdokumentide esitamiseks pole e-teenust veel välja arendatud.

PRIA klientide nõukojas olid 2012. aastal kalandusteemadest päevakorral ülevaated käimasoleva programmiperioodi EKF eelarvest ja toetuste kasutamisest ning probleemidest seoses meetmetega.

PRIA klientide Nõukoda on PRIA'le nõuandev organ, mille tegevuse eesmärgiks on saada klientidelt tagasisidet olnud, käimasolevate, ja planeeritavate tegevuste osas toetuste ja registrite haldamisel. PRIA Nõukoja liikmeteks on valitud 15 aktiivset taotlejat, kellel on olnud pikaajaline koostöösuhe PRIAga ja kes peaksid PRIA töökorraldust ja kliendivaadet väljastpoolt vaadatuna hästi tundma. Nõukoja eesmärgiks on hinnata PRIA tegevust erinevate toetuste menetlemisel, koguda, läbi vaadata ja arutada ettepanekuid toetuste menetlemise parandamiseks, teha ettepanekuid klienditeeninduse parandamiseks ning õigusaktide muutmiseks ja täiendamiseks.

PRIA Klientide nõukotta kuuluvad kalandussektori esindajatest Arne Liiv (Eesti Kalakasvatavate Liidu juhatuse esimees, Härjanurme kala- ja vähikasvanduse omanik) ning Arne Taggo (Pärnumaa rannakalurite esindaja).

EKF klientidel on võimalus küsimuste korral helistada PRIA investeringutoetuste infotelefonil 737 7678 või kirjutada e-kiri aadressil info@pria.ee. Üldinfot annab

infotelefon, spetsiifilistes küsimustes suunatakse kliendid küsimustega PRIA kalandustoetuste büroosse. Telefoni teel küsivad paljud abi otse kalandusbüroost. Teemad, mille kohta küsitakse, on enamasti seotud taotlusvoorude aegade, määruste ja nõuete sisuga, kulude abikõlblikkusega, PRIA otsustega (määramiste, maksmiste kohta) ning mitmesuguste vormide täitmisega. Nõu küsitakse ka siis, kui tekib vajadus teha investeringuprojektides muudatusi või taotleda pikendust.

2012.a on PRIA kalandustoetuste büroo töötajad pidanud ettekandeid kahel kalandussektori **klientide infopäeval** (Saaremaal ja Peipsi ääres) ning osalenud Põllumajandusministeeriumis toimunud üritustel, kus osalevad ka kalandussektori esindajad. Samuti osaletakse regulaarselt Maamajanduse Infokeskuse korraldatavatel kalandusteemalistel ümarlaudadel (peamiselt EKF 4.1 tegevusgruppidele), Kalandusnõukogus, EKF 2007-2013 rakenduskava seirekomisjonis ja ka Eesti kalanduse strateegia 2014-2020 ettevalmistavas ekspertkomisjonis.

Kalandusbüroo töötajad on kliente vajadusel teavitanud individuaalsete kirjadega või telefoni teel – järelepärimised seoses taotluste ja kuludokumentide menetlusega; vajadusel teavitus menetlustoimingute tähtaegade pikendamisest, kohalike omavalitsuste teavitamine EKF 4.1 toetuse puhul käibemaksuga seoses jne. Kalandusbüroo on koostanud ka ülevaate selle kohta, millal täituvad erinevate meetmete erinevate taotlusvoorude klientidel investeringute elluviimise tähtajad.

Kalandustoetuste büroo jälgib tähelepanelikult klientide investeringute elluviimiste tähtaegade saabumist, teavitab lõpetamata projektide kliente ja koostöös nendega analüüsib võimalusi projekte ellu viia – see toimub pideva individuaalse teavitamise ja suhtlemise vormis.

PRIA maakondlikes teenindusbüroodes töötavad klienditeenindajad kannavad 2010. aastal PRIA tellimisel valmistatud **EKF sümboolikaga vormiriideid** (kaht liiki pluusid ning külmaks perioodiks villased vestid – kasutusel vahelduvalt hiljem soetatud vormiriidetega, millel EKF sümboolikat pole).

Lisaks korraldus- ja vahendussasutuse teavitustööle tegelesid teavitamise ning avalikustamisega ka Kalandusvõrgustik ning 2011. aasta kevadel loodud Kalanduse Teabekeskus, mis on asutatud kolmanda prioriteetse suuna raames.

Kalanduse Teabekeskuse eesmärgiks on luua ühtne võrgustik, mis võimaldab kalandussektoril (kalapüük, vesiviljelus, kala töötlemine ja turustamine) ning kala- ja kalatoodete tarbijatel saada kaasaegset oskusteavet, koolitust ja nõuannet. Teadus- ja seadusinfo, kogemuste ja hea praktika levitamise kaudu soodustakse kalandussektoris elukestvat õpet ning suurendatakse tarbijateadlikkust. Teabekeskuse üheks tegevuseks on kalandusinfo veebilehe loomine ja haldamine. Veebilehe eesmärgiks on EKFi toetusvõimaluste ning kogu kalanduse (kalapüük, kalakasvatus, kala töötlemine kalakaubandus, kala tarbimine) informatsiooni järjekindel koondamine, vahendamine ning avaldamine kodulehel aga ka avalikus meedias ning mailinglistides.

2012. aastal viidi Pärnu Jäähfestivali raames läbi kalapäev „Kalaroogade valmistamine rahvuskalast räimest“, mille sihtrühmaks olid praegused ja tulevased kalatarbijad kõigis vanusegruppides.

Aruandeaastal korraldati kaks ümarlaua istungit. Ümarlaua „Hiiumaa kalavarude ja -koelmute olukorra tutvustamine“ arutelust võtsid osa Öngu noorkalakasvanduse, Põllumajandusameti Hiiu keskuse ning Põllumajandusministeeriumi kalapüügi korralduse ja andmete analüüsi büroo esindajad. Sõnavõttudega esinesid MTÜ Hiiukala, Keskkonnaameti ja Keskkonnainspektsiooni esindajad.

Ümarlaua „Kalandussektori ootused Eesti laboritele kalade ja kalatoodete toksiinitaseme määramisel“ eesmärgiks oli täpsustada kalandussektori (püüdjad, töötledjad jt) ootuseid Eestis asuvatele laboritele. Räägiti laborite valmisolekust piirnormiga määratletud toksiinide (dioksiinid, dioksiinilaadsed PCD-d ja benso(a)püreen) määramisel kalades ja kalatoodetes. Osalesid Eesti Kalaliidu, Eesti Kalurite Liidu, Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse ja kalamajanduse osakonna, Veterinaar- ja Toiduameti, Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi, Eesti Keskkonnauuringute Keskuse ja Terviseameti Tartu labori esindajad.

Viidi läbi teabepäev „Pärnu lahe kalavastsete leviku ajalis-ruumilise dünaamika uuringute tutvustamine“. Tutvustati TÜ Eesti Mereinstituudi teadurite kogutud teavet Pärnu lahe kalavastsete ja nende elukeskkonna kohta, mis võimaldab muuhulgas ka mere ruumilise kasutamise paremat planeerimist. Sihtrühmaks kalanduse valdkonna ametnikud, kalurid, looduskaitstjad, veemotospordihuvilised, purjetajad ja kõik huvilised, kelle tegevus on seotud Pärnu lahega.

2012. aastal korraldati Pärnumaa põhikooli õppuritele õpitoad - „Kalandusteemaline õpituba“ (teemadeks olid Eestis elutsevate kalaliikide tutvustamine, merel võrkude nõutamine, õngepüük jpm) ja „Ülevaade Eestis elutsevatest kalaliikidest“ (tutvustati kalabioloogiat ja – anatoomiat ning räägiti kala kasulikkusest). „Koržetsi kalaköögi“ õppepäeva sihtrühmaks olid Võrtsjärve kalanduspiirkonna rannakalurid, kalandus- ja turismiettevõtjad.

Trükistest anti välja „Estonian Fishery 2010“ ja „Vee korduvkasutusega vesiviljeluse juhend“.

Maamajanduse Infokeskuse Kalandusvõrgustiku büroo koordineerib kalanduse tegevusgruppide tööd ning tegeles aruandeaasta maikuuni ka iganädalase info levitamisega, edastades elektroonilist infokirja, kus mainiti alati ära ka tulevased EKFi toetusvoorud ja võimalused. Nädalainfo edastamine lõpetati valdkonda puudutava informatsiooni vähesuse tõttu, kuid ei ole välistatud, et tulevikus antud projekt taaskäivitatakse.

Kalandusvõrgustikku kuuluvad kaheksa tegevusgruppi üle Eesti ning see koondab kõiki kalandusega tegelevaid ettevõtteid, asutusi, kalureid ja muid huvilisi, mistõttu oleks e-infokiri hea kanal info jagamiseks ka edaspidi. Kalanduse tegevusgruppid suhtlevad Maamajanduse Infokeskuse Kalandusvõrgustiku bürooga väga aktiivselt, saades oma küsimustele vastused kas e-maili või telefoni teel.

Lisaks igapäevasele koordineerivale tegevusele korraldab kalandusvõrgustiku büroo regulaarselt ümarlaudu, koolitusi ja seminare ning publitseerib erinevaid trükiseid.

2012. aastal korraldatud ümarlaua arutleti tegevusgruppide eelarvete üle seoses EKF 2007-2013 ning EMKF 2014-2020 vahelise üleminekuperioodiga ning käsitleti tulevase programmiperioodi ettevalmistusi. Veterinaar- ja Toiduameti esindaja tutvustas kahte kalandusega seotud uuringut ning mõtiskleti toodangu turustamise võimaluste üle jaekaubanduses.

Seekordse suveseminari põhifookus oli seatud käimasoleva perioodi edusammude ning komistuskivide hindamisele ning uue programmiperioodi prioriteetide seadmisele. Aastalõpuseminaril võeti kokku 2012. aasta jooksul elluviidud tegevused ning anti ülevaade 2013. aasta visioonist, eesmärkidest ning võimalikest tegevustest. Põllumajandusministeeriumi esindaja andis ülevaate koostööst rahvusvahelisel tasandil ning tutvustas 2013. aastal jõustuvaid määruse muudatusi. Seminari raames tutvustati ka Pärnumaa kalanduspiirkonda.

2012. aastal osaleti Tallinna Merepäevadel, kus organiseeriti Eesti Meremuuseumi Lennusadamasse „Kala teeb head“ telgid ning korraldati uhhaa keetmise ning kala rappimise võistlus.

Kalandusvõrgustiku büroo initsiatiivil jätkati FARNET'i ajakirja väljaandmist eesti keeles, mis võimaldab ranna- ja sisevete kaluritel teadlikuks saada rannapiirkondade arendamise teemadest ja näidetest kogu Euroopast.

2012. aastal ilmus käsiraamatu „Püügist müügini“ venekeelne versioon.

Eesti Päevalehe lisalehes „Elu Maal“ ilmus kolm EKF teemalist artiklit: „Päevinäinud väikekalasadamad saavad uue alguse“, „Rannakalur peab ajaga kaasas käima“ ning „Rannakalur on meister ka muude tööde peale“.

Näiteid parimatest praktikatest:

Peipsi Pesumaja ehitus

Toetuse saaja: FIE Urmas Pirk

Toetust saadi meetme 4.1 projektitoetuse mitmekesistamise tegevussuuna raames. Projekti eesmärgiks oli võtta kasutusse varem piimavastuvõtu punktina toimunud hoone, luua piirkonda koheselt kaks uut töökohta ja edaspidi täiendavalt uusi töökohti ning pakkuda piirkonna kalatöötlemis- ja turismiettevõtjatele kõrgetasemelist pesu- ja puhastusteenust. Peale pesupesemisteenuse käivitumist on plaanis hakata koostöös teiste pesumajadega pakkuma ka keemilise puhastuse teenuse vahendamist. Pesu kogutakse ja viiakse klientidele tagasi kaks korda nädalas, vajadusel tihedamini. Pesu pesemine toimub 5-1 päeval nädalas. Kui tekib suurem vajadus, siis kõikidel nädalapäevadel. Tööl 1 täiskohaga ja 1 poole kohaga inimene.

Täpsem info:

<http://maainfo.ee/index.php?id=14&rid=1433&page=3513&>

Tilgu sadama arendusprojekt

Toetuse saaja: Harku Vallavalitsus

Toetust saadi meetme 4.1 projektitoetuse kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamise tegevussuuna raames. Projekti eesmärgiks on luua kaluritele elementaarsed olmetingimused - riietusruum, võrguparandamise ruum, õppeklass koolituste korraldamiseks. Samuti luua tingimused kalapaatide ja muu ujuvtehnika ning kalapüügi varustuse remondiks ja hooldamiseks. Aastal 2012 rajati puidust slipp, millelt on võimalik sisse lasta väiksemaid

paate. Renoveeriti ka olemasolev väike kaiosa, mis paikneb samuti olemasoleva muuli otsas. Projekti lõplik valmimise tähtaeg jääb aastasse 2013.

Täpsem info:

<http://maainfo.ee/index.php?id=14&rid=1432&page=3513&>

Korraldusasutuse hinnang teavitustegevustele

Korraldusasutuse hinnangul on praegused teavitustegevused adekvaatsed. Info levikule on kaasa aidanud piirkondlikud tegevusgrupid, mis tegutsevad nn kohalike infokeskustena. 2010/2011. aastal viidi läbi EKF vahehindamine, mille käigus selgus, et potentsiaalsete taotlejate teadlikkus EKF rakenduskava meetmetest on üldiselt hea. Infot konkreetsete meetmete kohta saadakse peamiselt PRIA-st, kohalikult tegevusgrupilt või sõpradelt, tuttavatelt. Infot EKF meetmete kohta saadakse ka PM-lt, EKF-ga seotud üritustelt, meediast ja muudest allikatest (nt info saamine meetme väljatöötamisel osalemise kaudu, sektori esindusorganisatsioonidelt, KKM-lt).

6. TEAVE ÜHENDUSE ÕIGUSE JÄRGIMISE KOHTA

Rakenduskava rakendamisel ei ole ilmnenud tõsiseid probleeme seoses ühenduse õiguse järgimisega. Euroopa Kalandusfondi meetmete rakendamine toimub põllumajandusministri rakendusmääruste alusel, mis on vastavuses ühise kalanduspoliitika, kalanduse strateegiaga 2007-2013 ja siseriiklike õigusaktidega.

Euroopa Kalandusfondi meetmete seos ELi poliitikatega

Euroopa Kalandusfondi raames rakendatavad meetmed on kooskõlas ELi poliitikatega. Ühenduse eesmärgid konkurentsivõime ja säästva arengu kohta väljenduvad järeldustes, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu Lissabonis ja Göteborgis. Lissaboni eesmärkide täitmisele aitab EKF kaasa läbi 2. ja 4. telje meetmete. 2. telje raames aitab konkurentsivõimet tõsta tähelepanu pööramine biotehnoloogia ja keskkonnatehnoloogia eelisarendamisele, innovatsioonile ja kalandustoodetele kõrgema lisandväärtuse andmine. 4. teljel on oluline roll ettevõtlike arendamise toetamisel maapiirkonnas. Töehõive suurendamise seisukohalt on oluliseks võimaluseks kalale suurema väärtuse andmine kohapeal.

Keskkonnaeesmärkide täitmine

Keskkonnasõbralikuma elukeskkonna eesmärkidele aitab kaasa EKF läbi erinevate meetmete. Riigiabi kalapüügi lõpetamiseks on otseselt suunatud tasakaalu saavutamisele kalalaevade püügivõimsuse ja olemasoleva ressursi vahel. Vesiviljeluse investeeringutoetuse kaudu soodustatakse keskkonnasõbralike tehnoloogiate kasutuselevõttu. 3. telje meetmetes on kesksel kohal kalandusega seotud keskkonnariskide maandamine, selektiivsete püügivahendite juurutamine läbi katseprojektide, kalade kudealade taastamine. 4. telje eesmärk on kalanduspiirkondade elukeskkonna kaitse ja rannakülade looduspärandi kaitse ja taastamine.

Inimressursi arendamine

Euroopa Kalandusfond toetab inimressursi arendamist läbi erinevate telgede. 3. telje kaudu toetatakse kalurite ühistegevust tagamaks kalurite sissetuleku stabiliseerimist ning kalandussektori ümberstruktureerimist. 4. telje raames on toimunud kalanduspiirkondadele

suunatud koolitused, mis olid suunatud erinevatele sihtgruppidele: olemasoleva või loodava mittetulundusühingu liikmed ja juhatuse liikmed.

Sooline võrdõiguslikkus

Euroopa Kalandusfondi meetmete koostamisel on arvestatud Amsterdami lepinguga eeldusel, et mõlemal sool on võrdsed võimalused kõikide toetuste taotlemiseks ja saamiseks, kui nad suudavad täita iga meetmega seotud tingimusi ja vastavad toetuse saajate kriteeriumitele. 4. telje raames soodustatakse naiste suuremat kaasatust kohaliku elu arendamisse.

Euroopa 2020

Euroopa Kalandusfond aitab kaasa Euroopa 2020 strateegia eesmärkide saavutamisele läbi erinevate meetmete. Kolmanda telje meetmete kaudu aidatakse kaasa teadus- ja arendustegevuse eesmärkide saavutamisele. Meetmed 1.3 (kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus) ja 1.4 (väikesemahuline rannapüük) ning meede 2.2 (sisevete kalanduse toetus) soodustavad investeeringuid, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, aidates läbi investeerimise puhtamasse tehnoloogiasse võidelda kliimamuutuste vastu.

Läänemere Strateegia

Nii Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 strateegia kui ka rakenduskava koostamisel on arvestatud Läänemere strateegia eesmärkidega.

Läänemere strateegia eesmärkidesse otseselt panustavad Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmed on:

1. meede 1.1: Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
2. meede 2.1: Vesiviljeluse investeeringutoetus
3. meede 3.2: Veeloomastiku ja –taimestiku kaitse ja arendamine
4. meede 4.1: Kalanduspiirkondade säästev areng

Läänemere strateegia eesmärkidesse kaudselt panustavad Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmed on:

1. meede 1.3: Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus
2. meede 1.4: Väikesemahuline rannapüük
3. meede 1.5: Sotsiaalmajanduslikud meetmed
4. meede 2.2: Sisevete kalanduse toetus
5. meede 2.3: Investeeringud töötlemisse ja turustamisse
6. meede 3.1.1: Ühistegevused, tegevus „Ühisinvesteeringud”
7. meede 3.1.2: Ühistegevused, tegevus „Muud ühistegevused”
8. meede 3.3: Kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused
9. meede 3.4: Uute turgude arendamine ja reklaamikampaaniad
10. meede 3.5: Katseprojektid
11. meede 5.1: Tehniline abi

Prioriteetse eesmärgi „Säilitada looduslikud alad ja bioloogiline mitmekesisus“ saavutamisele aitab otseselt kaasa meede 3.2 „Veeloomastiku ja -taimestiku kaitse ja arendamine“, mille raames toetatakse projektide elluviimist, mis parandavad kalade kudemistingimusi. Bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele aitab kaasa ka kalalaevastiku suuruse reguleerimine vastavalt kalavarude suurusele, mis saavutatakse meetme 1.1 „Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks“ kaudu.

Prioriteetse eesmärgi „Kasutada maksimaalselt ära piirkonna teadustöö ja innovatsioonialast potentsiaali“ saavutamisele aitavad kaasa kolmanda telje meetmed: meede 3.1.2 „Muud ühistegevused“ toetab tegevusi, mis aitavad korraldada elukestvat õpet, mis hõlmab erialaoskuste parandamist ning uute koolitusmeetodite ja -vahendite arendamist ning aitab edendada teadlaste ja kalandussektoris tegutsevate isikute partnerlust. Meede 3.2 „Veeloomastiku ja -taimestiku kaitse ja arendamine“ toetab kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taastamist, laiendamist ja parendamist ning kunstkoelmute rajamist ja paigaldamist. Meede 3.5 „Katseprojektid“ toetab innovatsiooni kalandussektoris läbi erinevate tegevuste (näit. alternatiivse püügikorraldusmeetodi katsetamine, uuendusliku tehnoloogia tehnilise teostatavuse või majandusliku elujõulisuse katsetamine, uuendusliku majandamiskava ja püügikoormuse jaotuskava katsetamine).

Prioriteetse eesmärgi „Soodustada ettevõtlust, tugevdada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid ning tõhustada inimressursi kasutamist“ saavutamisele aitavad kaasa meede 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus“ ning meede 2.3 „Investeeringud töötlemisse ja turustamisse“, mille raames toetatakse mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid. Meetme 1.5 „Sotsiaalmajanduslikud meetmed“ abil makstakse toetust kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimise raames töö kaotanud kaluritele, mis võimaldab neil näiteks osaleda ümberõppes või alustada oma ettevõtlusega.

Prioriteetse eesmärgi „Tugevdada põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse jätkusuutlikust“ saavutamisele aitavad kaasa: meede 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng“, mis on suunatud rannapiirkondade arendamisele; meede 1.1 „Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks“, mis on suunatud kalalaevastiku püügivõimsuse ja kasutada olevate kalavarude tasakaalustamisele ning meede 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus“, mille raames toetatakse investeeringuid keskkonnasõbraliku vesiviljeluse arendamiseks.

Prioriteetse eesmärgi „Kujundada piirkond juhtivaks mereohutuse ja –julgeoleku alaks“ saavutamisele aitab kaasa meede 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus“, mille raames suunatakse investeeringud olemasolevate kalasadamate arendamiseks; meede 1.3 „Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus“; meede 1.4 „Väikesemahuline rannapüük“ ning meede 2.2 „Sisevete kalanduse toetus“, mille raames toetatakse päästevahendite, tuletõrje-, avariivarustuse ja keskkonnakaitsevahendi (reovee kogumise mahuti, olmeprügi, sh toidujäätmete kogumise vahend jms) ostmist.

Läänemere äärsel piirkonnal atraktiivust aitab suurendada ka meede 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng“, mille raames toetatakse turistide teenendamiseks vajalike ehitiste rajamist, majutus- või toitlustusettevõtetes vajalike seadmete soetamist ning rannaküla taaselustamisega ja kalandustraditsioonide tutvustamisega seotud tegevusi.

Meetme 1.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – Läänemere kalavaru on ühine ressurss ja püügivõimsuse vähendamine aitab kaasa kalavarude säästvale majandamisele.

Meetme raames toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) kalalaeva utiliseerimine;
- 2) kalalaeva kasutuselevõtmine tegevusteks väljaspool kalandussektorit.

Meetme 2.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – kui püstitatav või rekonstrueeritav vesiviljeluskasvandus on suletud veeringlusega, siis vähendab see haiguste leviku riski Läänemere kalapopulatsioonidesse ning vähendab orgaanilise reostuse ja vesiviljeluses kasutatavate kemikaalide sattumist Läänemerele.

Meetme raames toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) uute kasvanduste rajamine;
- 2) olemasolevate kasvanduste laiendamine, rekonstrueerimine

Meetme 3.2 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – kalade kudealade taastamine ning nendele ligipääsu tagamine loob tingimused Läänemere kalavarude kui ühise ressursi suurenemisele.

Meetme raames toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taastamist, laiendamist ja parendamist;
- 2) kunstkoelmute rajamist ja paigaldamist.

Meetme 4.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – riikidevaheline koostöö edendamine kalanduspiirkondades tegutsevate rühmade vahel, eelkõige koostöövõrgustike ja parimate tavade vahetamise kaudu.

Meetme raames toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine;
- 2) turismi arendamine ja rannakülade taastamine ja säilitamine;
- 3) tegevuste mitmekesistamine;
- 4) kalatoodete töötlemine ja otseturustamine;
- 5) koolitustegevus.

Loetelu indikaatoritest, mis kajastavad Euroopa Kalandusfondi rakenduskava raames rakendatavate meetmete panust Läänemere strateegia eesmärkide saavutamisel, on esitatud punktis 3.1.

Korraldusasutus hindab Euroopa Kalandusfondi meetmete panust Läänemere strateegia eesmärkide saavutamisse ootuspäraseks.

7. VASTASTIKUNE TÄIENDAVUS MUUDE RAHASTAMISVAHENDITEGA

Euroopa Regionaalarengu Fondist, Euroopa Sotsiaalfondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist, Euroopa Investeeringupangast ning muudest rahastamisvahenditest saadava abi piiritlemise ja koordineerimise mehhanisme on kirjeldatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskavas.

Meetmete ettevalmistamisel tagab sektoritevahelise koordinatsiooni eelkõige kõikide seotud asutuste ja sotsiaalpartnerite kaasamine meetme tingimuste ettevalmistamisse. Samuti on oluline roll Rahandusministeeriumil, kes meetme tingimuste kommenteerimisel kontrollib kavandatavate tegevuste kooskõla teiste sektorite meetmetega ning teistest riigieelarvelistest vahenditest teostatavate tegevustega. Kooskõlastamise eesmärgiks on muu hulgas soov vältida sarnaste tegevuste finantseerimist mitmest meetmest ja muudest rahastamisvahenditest saadavast abist.

Sarnaste tegevuste toetamise vältimiseks on rakenduskavas iga prioriteetse suuna juures toodud välja kavandatavate tegevuste seos teiste Eesti rakenduskavade/arengukavadega. Nimetatud loetelu väljatoomine aitab kattuvuste vältimisele lisaks tagada tegevuste seotust riiklikult oluliste prioriteetidega.

Avatud taotlusvoorude puhul on taotleja kohustatud taotluses deklareerima, et ta ei saa sama tegevuse rahastamiseks toetust mõnest muust allikast. Topeltfinantseerimist aitab vältida Euroopa Kalandusfondi taotluste menetlemise infosüsteemi MAIT ristkontrolli moodul (REP).